

SPEKTRUM

Časopis zo života rímskokatolíckej farnosti Víťaz

ročník 18
Február 2017
číslo 2

Fašiangy, skutočná radosť?

Fašiangy - skutočná radosť?

Prežívame fašiangový čas, čas radosti zo zábavy, plesov a hostín, vedia, že nasleduje čas odriekania a pôstu. Pôstny čas nám ponúka inú cestu k nájdeniu radosti, ktorú nachádzame pri prázdnom hrobe a pri stretnutí so živým Kristom. Raz pri rannej svätej omši Sv. Otec František povedal: „Kresťanská radosť nie je iba zábavou, nie je ani prechodnou veselosťou. Kresťanská radosť je dar, dar Ducha Svätého. Umožňuje srdcu stále sa radosť, pretože Pán zvíťazil, Pán kráľuje, Pán je po pravici Otca, obdaril ma milosťou a učinil ma synom Otca.“

Vedci raz urobili výskum správania sa ľudí v rozličných afrických kmeňoch. Títo antropológovia vysvetlili deťom jednoduchú hru. Položili kôš plný ovocia blízko stromu a povedali im, že kto sa tam dostane prvý, vyhrá celý ten kôš sladkej odmeny. V momente, keď zadali povel utekať, pochytali sa deti za ruky a prekvapivo utiekali spoločne, potom si posadali spolu a vychutnali si svoju trofej. Keď sa ich spýtali, prečo takto utiekali, keď jeden mohol mať všetko pre seba, oni odpovedali: „Ubuntu“ - ako môže jeden z nás byť šťastný, keď ostatní smútia? „Ubuntu“ v reči Xhosa znamená „Som, pretože vy ste“.

Aj fašiangový čas nás učí, že tak ako existuje vonkajšia radosť, existuje ešte väčšia radosť, vychádzajúca zo srdca, zo skutkov lásky, za ktorými je sám Kristus. Vyprosujem vám všetkým skutočnú radosť.

d. o. Marek

OBSAH

Fašiangy, skutočná radosť? 2

KATECHÉZA

Homília na 6. nedeľu, rok A 4

Ukončenie Jubilejného roka 6

20 rokov farnosti

Moja farnosť a rodáci 9

J. M. Vijanney: O žiarlivosti 14

O rozlišovaní Božej vôle 20

Keď Boh urobí menu v scenári 22

NÁZORY A SVEDECTVÁ

Sv. Valentín, kňaz a mučeník 24

SPEKTRUM MLADÝCH

Láska nikdy nezanimkne 25

Ahoj deti! 26

Máš problém? (52. časť) 27

Trampoty v manželstve (110. časť) 28

Stalo sa, stane sa 29

Prehľad bohoslužieb 30

SNÍMKY

Titulka: M. Magda

Vnúťorná predná: M. Magda

Vnúťorná zadná: M. Magda
M. Magda ml.

Vonkajšia zadná: M. Magda

SPEKTRUM**Vydáva:**Rímskokatolícky farský úrad
vo Vítaze pre vnútornú potrebu**Za vydanie zodpovedá:**

d. o. Marek Hnat so spoločnosťou redakcie

Jazyková úprava: Anna Blizmanová**Grafika:** Martin Magda sr.**Redakčný tím:** d. o. Ján Biroš, Martina Gondová, Žofia Jenčová, Tomáš Magda ml., Mária Magdová, Monika Magdová, Lenka Novotná, Blažej Vaščák;**Kontakty:** Tel.: 051/79 16 235; 79 16 116
e-mail: vítaz@rimkat.sk, spektrum@rimkat.sk
www.farnostvítaz.sk

číslo účtu: 5037445647/0900

Redakcia si vyhradzuje právo úpravy textov.

Sv. Valentín, prihováraj sa za nás!

Vo farnosti Krížovany sa v kostole zo 14. storočia nachádza kaplnka, ktorá je zasvätená sv. Valentínovi. Je to jediné pútnické miesto v košickej arcidiecéze, venované sv. biskupovi Valentínovi z 3. storočia, ktorý pochádza z Terny v Taliansku a ktorý spolu so známym kňazom Valentínom z Ríma výrazne prispel vo svojom období k ochrane chorých ľudí a hodnôt rodiny..

KATECHÉZA

na 6. nedelu v roku A
pripravil: Podbrezovský

Čím je pre nás kríž?

Prečo dnes denne vo svete zomierajú tisícky ľudí na samovraždu a státisíce sa o to aspoň pokúšajú.

„Pane, tvoj ľud nemá inde opory, iba v nádeji na nebeskú milosť.“ Je to naozaj tak? Len milosťou Božou sa stávame vnútorne svätými, veriacimi a apoštolmi, ako nás o tom v aktuálnom čítaní presvedčuje Božie slovo. Ako som si vášil milosti za uplynulý týždeň? Nestratil som ich? Neoslabil zlými skutkami?

Drahí bratia a sestry, v dobách svätého apoštola Pavla žilo mnoho vynikajúcich rečníkov a filozofov, ktorí hlásali svoje názory a učenosť pred vybraným poslucháčstvom. Apoštol svätý Pavol, ktorý sa nepovažoval ani za rečníka, ani za filozofa, prijal pozvanie pred vybranú spoločnosť na Aeropagu v Aténach a zožal tu posmech. V Korinte nehľadá apoštol učeníu spoločnosť, káže prostým ľuďom a nekáže svetskú múdrosť, ale učenie o ukrižovanom Kristovi. Keď kázal evanjelium v tomto prístavnom meste, bol akýsi skleslý, možno bol chorý, možno unavený stálym cestovaním a útrapami apoš-

tolského života. Tým viac neskladá nádej vo vlastné schopnosti, ale v moc Ducha Svätého a dúfa, že viera, ktorá sa zasievala s pomocou Božou a nie s ľudskou múdrosťou, zapustí hlbšie korene.

Roky a veky uplynuli, ale v tejto veci sa nič nezmenilo. Ani dnes nekáže cirkev ľudskú múdrosť, nehlása evanjelium mocným tohto sveta a neposiela do sveta slávnych rečníkov, ale takých úbožiakov, ako toho, ktorý vám teraz káže. Cirkev poslala do sveta misionárov, horľiacich za Božiu vec. Keď niekto koncom minulého storočia počul o veľkých úspechoch svätého arského farára a prišiel si ho len zo zvedavosti vypočuť, musel byť sklamaný. Nepočul totiž krasorečníka, hrmiaceho vybranými slovami, ale jednoduchého kňaza Jána M. Vian-

múdrost Božiu, skrze ukrižovaného Krista. A tu sa, moji milovaní bratia a sestry, pri ukrižovanom Kristovi zastavme. Čím je pre nás kríž? Umeleckým predmetom, vyzdobeným drahými kameňmi, ktorý nosíme na krku? Alebo obrazom zmučeného človeka, ktorý si vešiame na čelnú stenu našich izieb? Nie je pre nás kríž už len drahocenným šperkom, alebo kusom drahocenného bytového zariadenia? Kým sme ho, pravdaže, ešte neodniesli predať do starožitností. Ak je však tomu tak, potom sme už len kresťanmi podľa mena a naša viera je zdedeným kusom nábytku, ktorá sa už nehodí do nášho moderného bytu.

A predsa, kríž so zabitým Ježišom neprestal byť provokáciou našej ľahostajnosti, pohoršením našej spravodlivosti a bláznovstvom pre náš chladný rozum. My, moderní ľudia, ktorí prenikáme do kozmu,

A tento ľudský hriech ho vyniesol na drevo kríža, kde ho zničil spolu so svojím telom a vyhňou svojej pohoršujúcej, šialenej lásky.

neyho, hovoriaceho srdciam svojich poslucháčov ticho, jednoducho, ale z hĺbky svojho kňazského a veriaceho srdca.

Ako sa kazateľ nemôže spoliehať na seba a na svoje vzdelanie, ale na pomoc milosti Božej, tak i vy, bratia a sestry, nemôžete v kostole očakávať nič iné, ako

nestrpiť nad sebou žiadneho pána. Naša technika nám zabezpečuje blahobyt, načo ešte potrebujeme Boha? Naša spoločnosť sa o nás postarala, máme nemocnice, psychiatrov, jasle pre malé deti, máme linky dôvery pre rôzne konfliktné situácie, máme poisťky pre prípad smrti, krematóriá s tráv-

nikom, na ktorý rozsypú náš popol, keď zomrieme. Ale stačí to? Prečo dnes denne vo svete zomierajú tisíce ľudí na samovraždu a státisíce sa o to aspoň pokúšajú. Prečo sa človek uprostred pretechnizovaného sveta cíti tak strašne sám? Prečo sa vrhá tento strašne osamotený človek do objatia omamných drog a pôžitku? Ľudské srdce je divný orgán. Ak ho považujeme iba za pumpu, potom ho môžeme transplantovať do ľudských tiel, ale ľudské srdce je viac ako pum-pa. Je vysielateľom túžby po večnom šťastí, je kvetinou, ktorá hy-nie bez slnka porozumenia, soli-darity a lásky.

17. októbra 1971 bol v Ríme blahorečený poľsky kňaz Maximilián Kolbe, ktorý 14. augusta 1941 pred sviatkom Nanebovzatia Panny Márie zomrel v Osvieňčime, keď išiel dobrovoľne na smrť za otca rodiny Františka Gajowniczka, svojho spoluväzňa. Prečo to urobil? Prečo vystúpil z radu a šiel zomrieť do hladového bunkru v koncentráku? Otec Maximilián pochopil šialenstvo kríža. „Nikto nemá väčšiu lásku ako ten, kto položí život za svojich priateľov“ (Jn 15,13), toto povedal Pán Ježiš a sám to aj urobil. Blahoslavený Maximilián položil život za jedného priateľa, Ježiš za všetkých ľudí.

Jeho priateľstvo s ľuďmi začalo, keď sa stal človekom. Je to nepochopiteľné, keď tvorca miliárd slnečných sústav prijíma ľudské telo, úbohý kúsok hmoty a zdieľa s týmto telom osud každého človeka, od telesných potrieb až k sla-

Martin Magda: ilustračná snímka z kostola sv. Kríža z Jeruzalema v Ríme snímka: Martin Magda ml.

bostiam ľudského srdca, okrem hriechu. Ale ani hriechu sa Ježiš nevyhol. Aj keď ho sám nespáchal, ponoril sa do kalnej rieky hriechu od prvého človeka do posledného, až sa v očiach Božích sám stal „hriechom“. A tento ľudský hriech ho vyniesol na drevo kríža, kde ho zničil spolu so svojím telom a vyhňou svojej pohoršujúcej, šialenej lásky.

Keď pri blahorečení Maximiliána Kolbeho niesol ním zachránený väzeň pri obetnom sprievode kalich a keď prijal telo ukrižovaného Ježiša, nesvedčil tento zachránený bývalý väzeň len o smrti svojho záchrancu, ale aj o smrti Ježišovej. Keby Ježiš nebol zomrel, zomrel by on, František Gajowniczek v bunkri hladu. Keby Ježiš nebol zomrel, ne-

bolo by viery vo víťaznú moc lásky. Keby Ježiš nebol ukrižovaný spolu s našimi hriechmi, nemohla by byť naša túžba po čistom, spravodlivom a trvalom živote nikdy nasýtená. Zostali by sme sami v hroznej opustenosti našich vín a v zúfalej neschopnosti nájsť spoločný tep jediného priateľského srdca.

Preto stojí pred nami nahý, tvrdý a zakrvavený kríž, aby sme znenávideli svoje vlastné hriechy, aby sme sa pohoršovali nad našimi vlastnými zradami a aby sme sa otriasli vo svojej stopercentnej sebaisto-te. Ale kríž stojí pred nami aj ako dôkaz víťaznej lásky pred nenávisťou a ako dôkaz ponúknutého priateľstva pre naše zúfalstvo a samotu. Ide len o to – kríž zbadať, nechať sa ním rozdrviť a uveriť. Amen

Ukončenie Jubilejného roka rehole dominikánov

Pričlenenie dominikánskeho kostola Nanebovzatia Panny Márie k Pápežskej bazilike Santa Maria Maggiore

Duchovné spojenie kostolov Jeho Eminencia, Santos kardinál Abril, dekrétom zo dňa 7. októbra 2016, rozhodol o duchovnom spojení dominikánskeho kostola Nanebovzatia Panny Márie v Košiciach s Pápežskou bazilikou Santa Maria Maggiore v Ríme. Poďakovanie za udelenie tohto privilégia sa uskutoční v Kostole Nanebovzatia Panny Márie v Košiciach dňa 22. januára 2017 pri sv. omši o 11:00 h., ktorú bude celebrovať Mons. Bernard Bober, arcibiskup-metropolita. Touto sv. omšou zároveň ukončíme na Slovensku jubilejný rok dominikánov.

Na základe duchovného spojenia s Pápežskou Liberánskou bazilikou v Ríme, prostredníctvom modlitieb a dobrých skutkov, Apoštolská penitenciária umožnila návštevníkom kostola Nanebovzatia Panny Márie v Košiciach získať úplné odpustky v týchto dňoch:

- v deň titulárneho sviatku Liberiovej baziliky (5. augusta)
- vo výročný deň titulárneho sviatku tohto konventného kostola (15. augusta)
- v deň všetkých liturgických slávností Bohorodičky Panny Márie
- raz ročne v deň, ktorý si slobodne vyberie každý veriaci
- vždy, keď niekto zo zbožnosti navštívi tento kostol v skupine pútnikov

Košice – Dominikánsky kostol 22. januára 2017

Excelencia, brat v biskupskej službe – vладыka Milan, páter provinciál, prior kláštora a všetci bratia z dominikánskej rodiny, bratia kňazi, milé reholné sestry, drahí bratia a sestry v Kristovi!

Jestvuje jedno slovo, ktoré ste počas jubilejného roka dominikánskej rehole vyslovovali i počúvali častejšie ako inokedy. Je to slovo „vďaka“!

„Vďaka“, hovorím dnes spolu s vami i ja! Vďaka Bohu za 800 rokov života vašej dominikánskej rodiny! Vďaka Bohu za to, že zostávate verní charizme i odkazu svojho zakladateľa sv. Dominika Guzmana, ktorý svojich spolubratov poslal do sveta ohlasovať a kázať.

K nám do Košíc prišli prví bratia už v roku 1241. Počas reformácie museli odísť a vrátili sa až v roku 1697. Vojny, epidémie, materiálny nedostatok a prenasledovania boli bolestnou súčasťou pohnutých dejín košických dominikánov. Aj napriek všetkým príkorm si zachovali vlastnú tvár, zostali verní poslaniu, ku ktorému ich povolal sám Ježiš.

Myslím, že mnohí mi dajú za pravdu, keď poviem, že dominikáni sú predovšetkým tí, ktorí dostali dar múdro formovať myseľ svojich poslucháčov. Kázaním ohlasujú evanjelium a dokážu pôsobiť na myseľ i srdce do tej miery, že s pomocou Božej milosti vzbudzujú a posilňujú v človeku vieru.

Toto sú dominikáni – muži i ženy v službe Ježiša Krista, ktorí svoj život postavili na jednote rozumu a viery. Čo by bola teológia bez prínosu vašich spoločenstiev od čias Tomáša Akvinského, cez Alberta Veľkého, či veľkého teológa Druhého vatikánskeho koncilu pátra Congára, až do dnešných dní?! Alebo, kde by sídlili pápeži dnes, keby nebolo svätej Kataríny Sienskej, ktorá múdro argumentovala proti pobytu pápežov v Avignone?!

Aký obsiahly je kalendár múdrych svätcov dominikánskej rodiny! Nie sú to iba ľudia z dávnej minulosti! A nie sú to iba teológovia! Sú to aj mučeníci, či vyznávači so srdcom plným lásky ku Kristovi a Božej Matke, sú to aj zástancovia vdov, chudobných a chorých, ťažko pracujúci v každej oblasti charity. Sú to ľudia, ktorí ohlasovali Krista svojim múdrom a hlavne dobrým životom.

V každej dobe Boh vzbudzoval v dominikánskych spoločenstvách príklady a vzory svätosti. V spojitosti s Košicami spomeniem jedného z najčerstvejších kandidátov na blahorečenie, mučeníka P. Mikuláša Lexmana, ktorý chránil prenasledovaných pred fašizmom a neskôr sa sám stal obeťou komunizmu. Vtedy, v roku 1950, ste znovu museli Košice opustiť a vrátiť ste sa mohli až po revolúcii v roku 1989. Novodobé dejiny sú spojené s pôsobením P. Aquinasa a P. Tandarua.

Toto je dominikánska rodina, ktorá prežila všetky doteraz známe totality a režimy a na všetky formy nási-

lia odpovedala Kristovou láskou. Toto je rehoľa kazateľov, ktorá i dnes svedectvom života svojich členov odoláva všetkému relativizmu a ohlasovaním obraňuje jednotu viery a rozumu.

Evanjelium dnešnej nedele nám dáva odpoveď na otázku: Ako najlepšie ohlasovať a kázať? Jedine tak, ako to robil sám Ježiš! Ohlasovať pokánie, večný život, hodnoty evanjelia a Nebeské kráľovstvo – teda blízkosť Božieho Syna! (Mt 4, 12-23) Ohlasovať s nadšením a mladistvým zápalom, s presvedčením, v jednote vlastného svedomia a jazyka. Nezľaknúť sa vyhrážok, ani výsmechu, nepodľahnúť falošnému kompromisu.

A je tu ešte jedna pomôcka, ako dobre a verne ohlasovať Krista. Totiž, vaše veľké jubileum sa počas celého minulého roka prekrývalo s mimoriadnym jubileom celej Cirkvi, s Rokom milosrdenstva. Aj toto je znamenie, ktoré by malo zo všetkých kňazov a zasvätených urobiť kazateľov milosti a Božieho milosrdenstva, ohlasovateľov Dobrej zvesti o Božej láske a добрôte.

Takýto má byť náš život, život Kristových kazateľov – preniknutý milosrdenstvom a pokorou! Náš život má byť presvedčivou homíliou – svedectvom milosrdenstva a pravdy! Preto nás sv. Pavol apoštol v liste Kolosanom dnes vyzýval: „Oblečte si milosrdenstvo, láskavosť, pokoru, miernosť a trpezlivosť!“ (Kol 3, 12-17). Znášajte sa, odpúšťajte si, majte v sebe lásku, Kristov pokoj a buďte vďační!

A vy, drahí bratia kazatelia, viete byť aj dobrí, aj vďační. Vďační Bohu i ľuďom za akýkoľvek prejav podpory i pomoci pri ohlasovaní Božieho kráľovstva. To, že patríte medzi žobravé rehole, to sa dnes

Martin Magda: ilustračná snímka pri Bazilike Santa Maria Maggiore v Ríme

už nepraktizuje chodením od dverí k dverám ako kedysi. Skôr je to charakteristika vášho základného postoja, keď spolu s Ježišom obchádzate dvere ľudských srdiec a žobrete o odpoveď viery, o prítok pre Božieho Syna v ľudskom srdci. A toto získavanie srdiec pre Krista je veľmi náročné!

Vy ste však kreatívni a v každom čase viete odhadnúť a zvoliť tie najlepšie prostriedky na dosiahnutie najvyššieho cieľa. A naše mesto v dnešnej dobe, potrebuje oveľa viac impulzov na prebudenie viery, potrebuje oveľa viac Božieho milosrdenstva ako kedysi. No Boh je mocnejší ako hriech či samotný diabol. A preto: „Kde sa rozmnožil hriech, tam sa ešte väčšmi rozhojnila Božia milosť!“ (Rim 5, 20)

V týchto intenciách sa na záver jubilejného roka vašej rehole odohrala ešte jedna veľká udalosť. Tento váš kostol Nanebovzatia Panny Márie sa stal oázou živej vody a skalou Božieho milosrdenstva, keď bol duchovným putom navždy prepojený s pápežskou Bazilikou Santa Maria Maggiore v Ríme. Váš kostol bol vyznačený privilégiami úplných odpustkov, ktoré tu nájdú všetci, čo hľadajú pokoj v Kristovi.

Martin Magdal: ilustračná snímka pri Bazilike Santa Maria Maggiore v Ríme.

Drahí bratia a sestry! Chcem sa znovu vrátiť k vďačnosti, ku ktorej nás vyzýva sv. Pavol. Chcem teraz vysloviť toľkokrát opakované slovo „vďaka!“ priamo našim bratom dominikánom, ktorí duchovne formujú naše mesto a našu arcidiecézu.

Týmto vďakyvzdávaním sa pripájam k Svätému Otcovi Františkovi, ktorý včera v Lateránskej bazilike ďakoval za dar charizmy sv. Dominika, ktorá už osem storočí pomáha budovať Božie kráľovstvo.

Ďakujem vám aj ja, bratia, predovšetkým za ružencový apoštolát, spravovanie Mariánskeho centra, ružencové utorky a soboty, duchovné obnovy, ktoré ponúkate našim ruženčiarom po celom Slovensku. Ďakujem vám za vašu pomoc pri pastoračii rodín, neplodných manželských párov, pastoračiu na stredných školách (SZŠ a Gymnázium sv. Tomáša Akvinského).

Okrem toho všetkého sa venujete aj slobodným nad 25 rokov a duchovne formujete aj členov laických spoločenstiev vašej dominikánskej rodiny.

Tiež nápomocne spolupracujete s našou Arcidiecéznou charitou v starostlivosti o bezdomovcov. Venujete sa aj kultúrnemu a intelektuálne-

mu rozvoju Košičanov vo svojom kultúrnom centre Veritas. A niektorí z vás prednášali a prednášajú na našej Teologickej fakulte.

V neposlednom rade vám ďakujem za službu milosrdenstva pri trpezlivom vysluhovaní sviatosti zmierenia a za službu adventných či pôstnych kazateľov, za ľudové misie. Všetky formy vašej rozmanitej služby si veľmi vážim a ďakujem za vás Bohu!

Ja osobne by som s vami chcel byť v častejšom a intenzívnejšom kontakte, aby to nevyzeralo, že si každý žijeme na svojom vlastnom ostrove. Tak by to niektorí mohli vnímať, no nie je to pravda. Tých spoločných prienikov a príležitostí na stretnutie i ohlasovanie máme veľa! Bohu vďaka aj za to, veď sme na jednej lodi, ktorú kormidluje sám Ježiš!

Drahí bratia a sestry! Veľký jubilejný rok dominikánov sa chýli k záveru. Všimnime si však nakoniec ešte jednu vec. Tak ako sa vaše jubileum začalo a prelínalo s Rokom milosrdenstva, tak sa teraz završuje a vyúsťuje do jubilejného roka mariánskych zjavení vo Fátime, ktorá sa stala výkrikom Božieho milosrdenstva do sveta plného nenávisti a vražedných vojen.

Preto vám a celej vašej dominikánskej rodine prajem, aby ste silou modlitby posvätného ruženca spolu s Matkou Božou lámalí sily zla, zvolávali jednotu a pokoj na svet i Cirkev, a aby ste vedení Božím Duchom vedeli vždy nájsť tie najlepšie slová na ohlasovanie Krista. Nech vás Panna Mária ochraňuje a sprevádza, aby ste žili dobrý a statočný život! Vyprosujem vám radosť z vašej služby a veľa nových povolaní na Slovensku i vo svete! Amen.

snímka: Martin Magda

**20 rokov
farnosti Vítaz**

Pri príležitosti 20. výročia znovuzaloženia našej farnosti, rozhodli sme sa uverejniť záverečnú prácu našej farničky. V jednoduchosti a cez niektoré udalosti nám približuje ťažké obdobie komunizmu v histórii našej viery a postojov ku kresťanstvu. Určite mnohí z vás poznáte túto históriu, hlavne naši starší veriaci, možno ju poznáte aj z iného uhla pohľadu. Chceme vás poprosiť, ak máte z niektorých svedectiev ďalšie overené detaily, pošlite nám ich do redakcie veľmi radi ich uverejníme. Je nesmiernym bohatstvom rodín, farnosti ako aj celého spoločenstva ak pozná svoju históriu.

Mária Fabiniová

Moja farnosť a rodáci v období komunizmu

Pochádzam z obce Vítaz, kde žije okolo dvetisíc obyvateľov. Prevažná väčšina obyvateľstva je rímskokatolíckeho vyznania. Máme kňaza, svoju vlastnú farnosť, do ktorej patrí aj filiálna obec Ovčie.

Nie vždy to bolo tak a preto by som chcela poukázať na ťažké časy komunizmu, ktoré ovplyvňovali život kresťanov a bránili sa im rozvíjať v ich viere.

1. Stavba kostola v období komunizmu

V našej obci sa nachádzajú kultúrne pamiatky medzi, ktoré patrí aj "starý" kostol zasvätený sv. Ondrejovi. Nakoľko v dávnych časoch kapacita tohto kostola nestačila, veriaci sa rozhodli postaviť "nový" kostol. Rozhodnutie k takto závažnému kroku nastalo v päťdesiatych rokoch, čo nebolo práve najvhodnejšie obdobie na stavbu chrámu. Ako som už spomínala, v súčasnosti sme farskou obcou, ale

pred rokom 1998 sme patrili pod farnosť Široké. V tom čase bol kňazom tejto farnosti vdp. Andrej Oros. Ako všetci pastieri Ježiša, aj tento kňaz okrem Božieho slova chcel urobiť niečo viac pre veriacich. Zrodenie myšlienky postaviť nový kostol vo Vítaze ho veľmi potešilo a začal veriácim pomáhať. Chrám sa začal stavať vo veľmi zlých časoch, ktoré neboli naklonené veriacemu človeku. Veriaci, čo začali

na stavbe tohto chrámu pracovať, nevedeli, či sa v ňom vôbec niekedy bude konať svätá omša, ale aj napriek tomu to nevzdali. A tak v roku 1956 vdp. Andrej Oros spolu so zástupcami z Vítaza predložili na Cirkevnom odbore Krajského národného výboru v Prešove žiadosť o povolenie stavby kostola. Štátne úrady však tento zámer nechceli povoliť, ba dokonca im ponúkli pätnásť tisíc korún na opra-

vu starého kostola. Ale obyvatelia našej dediny túto ponuku odmietli s odôvodnením, aby finančná pomoc bola poskytnutá iným kostolom, že oni si svoj nový kostol postavia svojpomocne. To sa aj stalo a základy zhotovili na čierno. Avšak štátne úrady túto aktivitu zastavili. Samozrejme hneď na to preložili farára a na jeho miesto prišiel vdp. Peter Adamčák. Aj tohto kňaza zanietila myšlienka pokračovať už v započatom diele a tak sa do toho hneď pustil. Začal vybavovať veci za pomoci osv. pána vikára z Bardejova a tak sa začala vec hýbať. Okrem iného si musel získať aj ľudí, čo boli proti stavbe chrámu na svo-

ju stranu. V stavbe začali pokračovať v roku 1959. Povolenie bolo vydané napriek všetkým nepravdom a všetci robotníci sa pustili do stavby. Kvôli neporozumeniu veriacich pre socializáciu dediny bola stavba pozastavená na dva mesiace. S odstupom času však veriaci pokračovali na stavbe "potichučky" ďalej. Títo robotníci boli často terčom posmechu, vraviac, že to bude kinosála, ale Boh požehnal prácu veriaceho ľudu. Mnohí hovoria, že s veľkou pomocou sv. Jozefa, robotníka, ktorému bol tento kostol zasvätený. Stavba chrámu bola viackrát pozastavená, ale po založení družstva už práce pokračo-

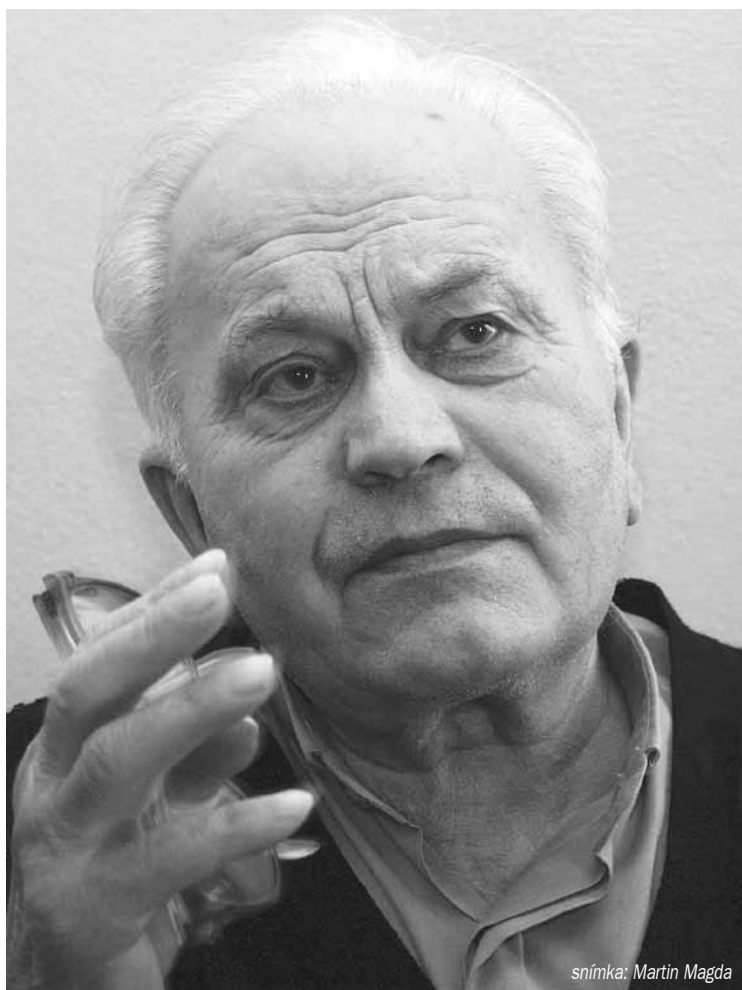
vali naplno a kostol bol dostavaný v júni 1961. Posviacka veže a kríža sa konala v októbri 1961.

Ja som sa narodila o necelých osem rokov neskôr. Pochádzam z robotníckej rodiny a osobne som komunizmus na vlastnej koži veľmi nevnímala. Mama a otec chodili do práce, my sme chodili do školy, na náboženstvo a do kostola. Boli sme pokrstení, bola som na prvom sv. prijímaní a šla som na birmovku.

Z rozprávania našich rodičov z času na čas sme zachytili, že niekto šiel do väzenia, alebo sa nedostal na vysokú školu aj napriek tomu, že mal veľmi dobré výsledky.

snímka: + P. Martin Magda, SVD

2. Martin Magda, prenasledovaný kňaz

Obdobie päťdesiatych rokov sa v našej farnosti vyznačovalo rôznymi útokmi zo strany štátu na cirkev. V tom čase bolo uväznených a mimo pastoraácie veľa kňazov, rehoľníkov a tiež biskupov. Život vo farnosti sa menil aj v dôsledku spoločensko-ekonomických zmien, ktoré v tom období nastali.

Ja som tiež poznala vo Víťaze pátra, o ktorom som vedela, že sa chcel stať kňazom. Ale v tom období mu to nebolo dopriate, aspoň som si to myslela. Študoval v Nitre na gymnáziu, po skončení pokračoval na vysokej škole. V päťdesiatych rokoch komunisti zrušili kňazské semináre a bohoslovcov pozatvárali. Aj jeho prideliili do pracovného práporu a tak putoval z jedného miesta na druhé a robil, čo mu bolo pridelené, až nakoniec skončil v ostravských baniach. Potom nastúpil na vojenskú službu a po tri a pol roku odišiel stavať kasárne. Keď som si prečítala jeho životopis, nerozumela som, ako dokázali komunisti človeku, ktorý im nebol po vôli, zneprijemniť život až do choroby. To sa stalo aj jemu. V nemocnici ležal asi tri mesiace, ale potom sa tam zamestnal ako röntgenológ. Čítala som aj jeho príbeh, keď bol v Amerike na pozvanie svojej tety Barbory,

kde mal doštudovať bohoslovecké štúdium. Náš režim sa však postaral o to, aby sa tam rozšírilo, že je komunistický špión a tak musel tvrdo pracovať. Dávali mu samé podradné práce a aj okolie sa k nemu správalo odmerane. Nedovolili mu doštudovať a po dvoch rokoch sledovania a vyšetrovania sa vrátil domov na Slovensko. A tak môžeme dodnes rozmýšľať, kto sa postaral o to, aby tento človek nedoštu- doval? Kto sa postaral o úradne oznámenie tajného pozorovateľa? Jednoducho sa musel vrátiť bez- výsledne domov, lebo to bola vôľa mocných tohto sveta. Doma skúšal ešte doštudovať bohoslovec- kú fakultu, ale vždy mu to prekazi- li pozorovatelia Štb. Jeho pokúša- nie slúžiť Bohu ako kňaz nevyšlo, ani keď sa mu podarilo doštudovať bohosloveckú fakultu v Olomouci, pretože ho k vysviacke kňaza už nepripustili. A tak sa vrátil domov a pracoval na družstve, v lesoch, neskôr na sústredení rehoľných sestier ako údržbár. Sen o kňazo- vi sa stal realitou, keď bol kardi- nálom vysvätený za kňaza v roku 1983 ako 56-ročný, ale len súk- romne v byte. O tom sa, samozrej- me, nikto nesmel dozvedieť, tak- že sa normálne vrátil k svojej prá- ci. Niektorí ľudia sa mu vysmieva- li a posmešne ho prezývali misio- nár s batôžkom. Každý vedel, že sa chcel stať kňazom, ale nikto okrem jeho otca netušil, že ním aj skutočne je. Po prečítaní jeho prí- behu som si spomenula na to, že ako dieťa som ho vnímala v pod- state vždy ako človeka blízkeho ol- táru. Bol stále na svätej omši, po- máhal kňazovi ako miništrant aj napriek svojmu veku. Ako deťom nám to bolo čudné, že taký starý miništrant, ale o tom sa veľa neho-

vorilo a tak ostalo veľa otázok nezodpovedaných. Až v neskoršom čase odišiel robiť kňaza do dedinky, kde bolo veľa Rómov, aby sa s nimi trápil, tak to chcela štátna vrchnosť. Tam ostal farárom

až do svojej penzie. Zomrel v Misijskom dome v Nitre, kde sa uchýlil ako dôchodca a kde neprestajne navštevoval chorých v nemocniciach a pomáhal im znášať ich bolesť. Keď som ten príbeh číta-

la, neverila som vlastným očiam, ako môžu byť ľudia až takí zlí? Aby chceli ublížiť nevinnému človeku, ktorý nič nechcel iba slúžiť Bohu a ľuďom? Rozum sa vám pozastaví nad neprajnosťou iných.

3. Žili medzi nami

Písal sa rok 1949, nastalo obdobie prenasledovania cirkvi: zatváranie kňazov, kláštorov a mnohých poctivých ľudí, ktorí to s vierou mysleli vážne. Chcela by som vám spomenúť človeka, ktorý už nie je medzi nami, ale ktorý na „vlastnej koži“ okúsil túto totalitnú moc. Je to náš rodák pán Andrej Jenča.

Dňa 21. júna 1949, tak ako aj v dnešnej dobe, sa mládež rada zabávala. Aj on sa so svojimi priateľmi zúčastnil zábavy v Širokom, keď tu niekto z prítomných zavolať: „Berú nám kňaza!“ Všetci sa rozutekali, aby mohli vlastnými telami chrániť svojho pastiera a nedovoliť jeho deportáciu. Všetko sa to odohralo veľmi rýchlo – kňaz ostal aj naďalej na svojom mieste. Ani sám nevie, ako sa to všetko zomlelo, ale už o dva dni mal súd, ktorý

ho odsúdil na 3 roky väzby, aj keď sám nevedel, prečo práve jeho, keď tam bolo veľa ľudí. Myslí si, že si ho nejaký „dobrodinec“ vytipoval, aby mu znepríjemnil jeho mladý život. Vtedy mal iba 20 rokov.

Z Prešova bol deportovaný do Leopoldova a po troch týždňoch – smer Jáchymov. Tu sa jeho totožnosť stratila a nastala doba, ktorá mu utkvela hlboko v pamäti: už nebol občanom, iba obyčajným číslom, akoby nee-

xistoval. Aj keď sa aj dnes v jeho očiach objavia slzy, ovláda sa, aby si spomenul na dobu, ktorú prežil. Začal sa druhý súdny proces, ktorý bol „jemnejší“ – bol odsúdený na 1 rok prác v jáchymovských uránových baniach. Zachránilo ho to, že naši občania pracovali zaň na výstavbe hotela Dukla v Prešove. V sústreďovacom tábore pracoval na výstavbe strediska „Barbora“ pre väzňov, po krátkej dobe pracoval v podzemí. Bol zarade-

snímka: z rodinného albumu Petra Magdu od neznámeho autora

ný na šachtu „Rovnosť“, ktorá sa spájala so spomínaným strediskom a tak sa jeho denná púť začala spojovacím koridorom k spomínanej šachte. Práca v bani bola ťažká - v dennej zmene trvala 12, v nočnej 10 hodín. A kde pán Andrej pracoval? Nuž priamo na ťažbe uránovej rudy, ktorá sa priamo na pracovisku upravovala a čistá sa ukladala do debien, ktoré boli na mieste plombované a dopravované na povrch za prísneho stráženia. Hlušina, ktorá bola ako odpad, sa nechávala na pracovisku, aby

sa vyrúbaný priestor mohol znovu zaplniť. Pracovalo sa aj v nízkych stojkách, kde bolo možné pracovať iba po ležiacky. Môžete si predstaviť tu namáhavú prácu, veď normu bolo treba plniť.

Dni plynuli veľmi pomaly. Prišiel aj vytúžený deň návratu domov k svojim, aj keď rodičov už nemal, tešil sa na priateľov, strýka Jána a babky. Do svojej rodnej obce sa vrátil v deň sviatočný, bola práve nedeľa. Domov ho doviezol strýko Ján na voze. Vystúpil na začiatku dediny, aby sa mohol zvítať

s rodákmi. Bol slnečný deň, gazdinky vysedávali na priedomí, každý mu chcel podať ruku a popriať veľa šťastia, veď si ho aj zaslúžil. V kostole sv. Ondreja bola slávnosť na počesť, ktorú zorganizoval dnes už nebohý pán Štefan Bialončík. Vtedy si pán Andrej myslel, že je už všetko zažehnané, ale mýlil sa. Prišiel čas nástupu na základnú vojenskú službu a tu zasa len k pracovnému táboru do ostravských baní. Aj to vydržal. Bol zasypaný v podzemí, ale šťastne sa z toho dostal, Pán naňho nezabudol.

4. Záver

Čo si myslíte, ako sa s obdobím komunizmu vyrovnala spoločnosť? Vyrovnáť sa s touto vecou, to sa nedá urobiť jednorazovo. Je to vec dlhodobá a je to aj otázka výmeny generácií. V istom zmysle slova katarzia do určitej miery prebehla cez to, že sa mohlo komunikovať všetko, čo sa dialo počas komunistického režimu. Mohli sa publikovať svedectvá tých, ktorí boli počas komunizmu prenasledovaní. Mnohí z nich to nechceli, lebo to brali ako niečo, čo je medzi nimi a Bohom a nechceli si z toho ich pohľadu robiť nejaké bonusy smerom na verejnosť. Cirkvi mohla cez kázne, knihy, rôzne podujatia reflektovať toto obdobie. Problémom je, že komunistický režim a kľúčoví ľudia, ktorí boli zodpovední, pokiaľ viem, nikdy neurobili nejaké gesto ospravedlnenia sa voči nielen Cirkvi, ale voči všetkým prenasledovaným. Ale Cirkvi a jej členovia sa každý deň modlia: „Odpusť nám naše viny, ako i my odpúšťame svojim vinníkom.“ Ale odpúšťanie vinníkom neznamená, že sa pravda nepomenuje a nereflektuje taká, aká v skutočnosti bola. Odpustenie neznamená, že budeme retušovať minulosť.

Teraz už žijeme v slobodnej spoločnosti. Je teraz pre nás kresťanov nejaká hrozba? Univerzálna hrozba všetkých čias je možnosť páchať hriech – na individuálnej, spoločenskej, aj globálnej úrovni. Hrozba tejto doby je bezbrehý liberalizmus, to znamená neuznávanie akéhokoľvek transcendentálneho nemenného princípu morálnych konštánt, z ktorých sa vychádza a na ktorých sa buduje. Zdá sa, že ako keby súčasná moderná spoločnosť chcela na spôsob babylonskej veže prevziať riadenie všetkého do svojich rúk. Toto sa dialo vždy, ale dnes sa to deje zvláštnym spôsobom.

„Do kostolov chodila určitá kategória ľudí a keď ich nemali ako pritlačiť, neboli represie. Ale keď bol niekto učiteľ, vo funkcii alebo zodpovednosti, tak sa zisťovala aj jeho náboženská príslušnosť. Ale okrem tejto pragmatickej stránky tu bola ešte filozofická, a síce, že tu bola snaha zlikvidovať a vytrhnúť náboženstvo zo srdca človeka. Čiže komunizmus má v pozadí spirituálny základ, a to antiteizmus. To ani nie je ateizmus, neuznávanie Boha, ale antiteizmus. Ako sa to raz opýtal jeden kazateľ v Bratislave: „Ak Boh neexistuje, prečo treba proti nemu tak intenzívne bojovať?“

V zásade mali komunisti dva ciele, pokiaľ ide o Cirkvi. Konečný cieľ bol zničiť Cirkvi a zlikvidovať aj náboženstvo ako také. Parciálnymi cieľmi boli podriadenie si Cirkvi v čase, keď sa moc etablovala a jej využitie vo vlastný prospech, napríklad súhlasom a chválením jednotlivých opatrení Cirkvou. To malo byť len dočasné riešenie. Potom mala byť Cirkvi postupne, pomaly zlikvidovaná.“

Zoznam použitej literatúry:

Prolife: <http://vitaz.rimkat.sk/index.php?a=article-spektrum&id=1240>

Prolife: <http://www.ver.sk/i/nahlas/bonusy/Rozhovor-JozefHalko.pdf>

SPEKTRUM; ročník 2006, č.3

Široký, V.: Naša farnosť. Košice: Košice, 2010, 252s., ISBN978-80-969148-9-0

J. M. Vijanney

O žiarlivosti

Prečo si myslíte zlé vo svojich srdciach? (Mt 9, 4)

Zlostní ľudia na všetkom nájdu špinu a škvrnu, nikto sa neuchráni pred ich výčitkami, hoci by vidol najsvätejší život. Žiarlivci jed svojich jazykov rozlievajú všade, dokonca najdokonalejšie skutky a čnosti blížnych podrobujú kritike a bezohľadnému hodnoteniu. V tomto ohľade pripomínajú jedovatých hadov, ktorí v najkrajších kvetoch zberajú jed a byliny, ktoré slúžia na lieky, premieňajú vo svojom organizme na smrtonosný jed.

Oni žiarlia, ako hovorí sv. Gregor Veľký, svojim bratom ich najšľachetnejšiu prednosť. Akoby samému Bohu robili výčitky, že nedoprial komusi druhému svoje dobré. Prečo Židia tak tvrdošijne vystupovali proti Kristovi - svojmu najväčšiemu dobrodincovi? Prečo Ho chceli zhodiť zo skaly alebo ukameňovať?

(por. Lk 4, 29; Jn 8, 59; 10, 31; 7, 1; 11, 53). Či nie preto, že Jeho svätý život bol pre týchto pyšných ľudí a zločincov veľkou výčitkou? Zázraky Spasiteľa strhávali nespočetné zástupy a židovskí starší sa cítili v tejto situácii izolovaní a pohrdaní. Z toho vyplývala tá zlosť nepriateľov Krista – zlosť, ktorá bola pre nich vnútorným katom, ktorý ich neustále zabíjal. Preto v návale šialenstva kričali: „Načo dlhšie čakať? Treba sa Ho čím skôr pozbaviť, lebo pôjde za Ním celý svet, uchvátený Jeho zázrakmi. Nech zomrie, niet na to inej rady ani spôsobu“ (por. Jn 11, 47-48). Aká strašná vášeň je, drahí bratia, žiarlivosť!

Dobrota Ježiša Krista, jas Jeho čností mali naplniť srdcia Židov šťastím a radosťou. Žiaľ, zožierala ich žiarlivosť, preto boli smutní

a prenasledovali najlepšieho Spasiteľa. Akísi milosrdní ľudia priniesli ku Kristovi na lôžko, nešťastného ochrnutého (por. Mt 9, 2). Spasiteľ sveta ho uzdravil, pričom mu povedal: „Dúfaj synu, odpúšťajú sa ti hriechy. Vstaň, vezmi si lôžko a choď!“ Farizeji, namiesto toho, aby prijali tento zázrak s vďačnosťou, namiesto toho, aby oslavovali dobrotu a moc Ježiša, penia zlostou a nazývajú Spasiteľa rúhačom.

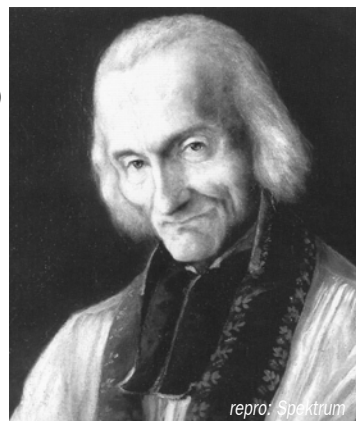
Žiarlivosť teda oplúva svojím jedom dokonca najlepšie skutky. A keby prinajmenšom tento hriech vymrel spolu s farizejmi. Žiaľ, zapustil veľmi hlboké korene, korene, ktoré nikto nedokáže vytrhnúť z ľudských srdiec!

Dnes by som vás chcel presvedčiť, ako veľmi je táto vášeň podlá, a súčasne, ako všeobecne sa vyskytuje vo svete! Po druhé, chcem vám dať na vedomie, že žiarlivosť je veľmi nebezpečným hriechom, že je veľmi ťažké sa jej zbaviť.

•

Skôr, ako vám ukážem, ako žiarlivosť ponizuje človeka a robí ho podlým, označím najskôr, v čom tento hriech spočíva. Sv. Tomáš Akvinský ho označuje ako smútok a ťažkú bolesť pri pohľade na milosti a dobrodenia, ktoré Boh dáva blížnemu. Ďalej, tento hriech je zlostnou radosťou z toho, že blízny zakusuje neúspechy či akékoľvek nešťastia. Môže byť väčšie a smutnejšie zaslepenie ako to, ktoré spočíva v súžení nad šťastím spolubratov, v šťastí z ich neúspechu?

V tomto hriechu je mnoho podlosti, mnoho zdivočenia a ukrytej zvrátenosti či vierolomnosti. Nech

repro: Spektrum

žiarlivý človek povie, prečo sa zlostí, že susedovi sa všetko darí? Predsa to šťastie niekoho mu v ničom neškodí. Aj keby takýto žiarlivec odňal blížnemu jeho talenty, slávu, múdrosť, majetok, vážnosť - či má čosi z toho? Či sám tým čosi získa? Kto mu prekáža, aby sám bol vážny, bohatý, múdry?

Každý iný hriech spôsobuje človeku aspoň chvíľkovú príjemnosť a uspokojenie. Úplne ináč je to so žiarlivosťou. Napríklad zlodej, ten sa teší, keď niekoho okradne, nemravník sa cíti šťastný v momente uspokojenia svojich ohavných chýtok, hoci sa hneď potom prebúdzajú v ňom výčitky svedomia. Opilec pri fľaši vína či alkoholu, pomstivý človek vo chvíli pomsty tiež zakusuje akési uspokojenie. Naproti tomu žiarlivý človek nemá žiadnu satisfakciu. Jeho hriech sa podobá zmiji, ktorá nosí v sebe vražedný výťažok, keď prichádza na svet, on ju pozbavuje života.

Prekliata závišť vedie zaťatú, vnútornú vojnu proti človeku, v ktorého duši sa liahne!

Kde je začiatok tohto ošklivého hriechu? V nebi medzi vznešenými anjelmi, ktorí závideli slávu svojmu Stvoriteľovi. Pre týchto vzbúrených duchov, čiže diablov, Boh za trest stvoril peklo. Od padlých anjelov

žiarlivosť prešla na zem a zapustila korene v raji.

Tam vlastne diabol dal veľký sľub žene, sľúbil jej Božiu moc a zvedol ju a ona zvedla muža, aby zjedol zakázané ovocie. Vzbura sa úplne podarila – zlý duch, ktorý závidel človeku šťastie v raji, pozbavil ho priateľstva s Bohom a priviedol na neho všetky možné súženia, choroby a smrť.

Od toho času závišť začala zasievať strašné spustošenie vo svete. Ona bola príčinou prvej vraždy. Prečo, pýta sa sv. Ján, apoštol (1 Jn 3, 12), Kain zabil svojho rodného brata, Ábela? Lebo jeho skutky boli zlé a nepáčili sa Bohu ani ľuďom. Ábel, naopak, bol nevinný a milý Bohu. Jeho skutky boli stálej výčitkou pre nečestného Kaina, vzbudzovali závišť a smútok, ktoré nedokázal ukryť, na jeho tvári bolo vidno stopy činnosti týchto vnútorných tyranov. A prvý zločinec na svete nenachádza pokoja, vyvedie brata do poľa, vrhne sa na neho, zabije ho, lebo si myslí, že týmto spôsobom utíši toho vnútorného červa, ktorý ho bez prestania hryzie. Pokoj však nenašiel a svedomie sa stalo jeho katom, tak ako on sa stal katom vlastného brata.

Aj Ezau spaľovala závišť, že otcovské požehnanie dostal jeho brat Jakub. On sa tiež rozhodol zabíjať brata: Ezau sa hneval na Jakuba pre požehnanie, ktoré mu dal jeho otec, preto si hovoril: „Čoskoro príde čas, že sa bude smútiť nad mojím otcom. Potom svojho brata zabijem!“ (Gn 27, 41). Úbohý Jakub musel utekať pred hnevom a žiarlivým bratom k svojmu strýkovi Lábanovi. Z toho istého dôvodu nenávideli bratia Jozefa – závideli mu, lebo Jozef bol dobrý a na dô-

važok mal sen, ktorý predpovedal jeho budúce povýšenie (por. Gn 37, 8). Aj Saul na konci života s neúprosnou zaľatosťou prenasleduje Dávida, iba preto, že ho viac chválili (por. 1 Sam 8, 8).

Ach, drahí bratia, s akou horlivosťou sa treba starať, aby sa táto slepá vášeň nezakorenila v našom srdci! Lebo keď raz prenikne dušu, nie je ľahké ju odtiaľ odstrániť!

V živote svätého Pafnucia čítame, že istý rehoľník, ktorý býval v tom istom kláštore ako svätec, závidel Pafnuciovi jeho čnosti a všeobecnú úctu. Rozhodol sa teda, že ho poníži pred bratmi. Keď bol v nedeľu sv. Pafnucius na sv. omši, tento sa potajomky zakradol do jeho cely a tam, do kôpky dreva, schoval svoju knižku. Potom išiel s inými bratmi do kostola a po ukončení modlitieb sa sťažoval predstavenému, že mu ukradli knižku. Predstavený nedovolil žiadnemu z bratov, aby odišli z kostola a poslal troch starcov, aby prehľadali všetky cely. V cele Pafnucia skutočne medzi drevom našli knižku. Svätec sa neospravedľoval, lebo aj tak by to k ničomu neviedlo, ešte by ho obvinili z klamstva. Teda pokojne trpel, plakal, pokoroval sa a postil celé dva týždne. Nakoniec, Pán Boh, keď chcel ukázať nevinnosť svätca, ktorý pokojne znášal túto strašnú výčitku a poníženie, dopustil na závistlivého vinníka strašný trest. Posadol ho totiž zlý duch a mučil ho tak strašne, že ten sa nakoniec priznal, že Boží trest dopadol na neho preto, že chcel predstaviť Pafnucia ako klamného svätuškára. Pafnucius pokojne a bez zlosti vtedy prišiel k posadnutému a prikázal zlému duchu, aby z neho vyšiel. Stalo sa tak v prítomnosti všetkých rehoľ-

ných bratov, ktorí počuli, ako závistlivý rehoľník sa priznal k vine a boli svedkami nového triumfu Božieho sluhu Pafnucia.

Sv. Ambróz hovorí, že na svete je veľmi veľa závistlivých ľudí, ktorým úspechy a milosti, ktoré Boh udeľuje iným, bijú do očí. Správne povedal Jób: „Pošetilca nič roztrpčenosť, blázna zasa žiarlivosť zabije“ (Jób, 5, 2). Lebo skutočne, či to, že sa ktosi trápi a zlostí tým, že susedovi, bratovi či sestre sa lepšie darí, že ich ľudia majú radi, že im Boh požehnáva, či to nesvedčí o jeho rozumovej obmedzenosti? „Áno, deti moje“, hovorí sv. Gregor Veľký, „treba byť veľmi obmedzeným človekom, aby sme sa nechali tyranizovať tejto podľahanej hanebnosti vášni.“ Či sa kresťan nemá tešiť zo šťastia iného? Podľahá je duša, ktorá závidí druhému človeku a stená v otroctve vášne, pričom sa usiluje ukryť túto závišť pred ľuďmi a zamaskovať rôznym predstieraním. Či to nie je podľahanie – sužovať sa a zožierať sa preto, že Boh obdaril milosťami kohosi iného?

Závistlivý človek nemá ani chvíľu pokoja. Proti komu sa stavia táto jedovatá pena? Alebo proti nepriateľovi, alebo proti priateľovi, alebo nakoniec proti osobe, ktorá mu je ľahostajná. Avšak ani nepriateľa nemožno nenávidieť, lebo Pán Ježiš slovom i príkladom nás učí láske k nepriateľom (por. Mt 5, 44). Nie je dôležité to, že niekto povedal na vás čosi zlé, alebo že vám ukrivdil. Vtedy treba nutne, podľa vzoru svätých, ovládať sa a ukázať istú veľkosť ducha. Naproti tomu priateľom do očí predstierate, že im želite dobre a v srdci túžite, aby stratili slávu a dobré meno u ľudí – či nie ste oškľivými klamármi a srdca pozbavenými

vierolomníkmi? Priateľ otvára pred vami srdce a vy idete proti nemu jedom závisť! Keby ktosi konal takýmto spôsobom proti vám, nekričali by ste pobúrení: „To je podliak a klamár?!“ A konečne, ak nejaká osoba je vám úplne ľahostajná, tak čím si zaslúžila vašu nenávisť, že jej želáte zle, tešíte sa z jej nešťastia, sužujete sa nad jej úspechom?

Sme predsa učeníkmi Krista a musíme sa riadiť ľudským citom. Nech nám za vzor poslúžia svätí, ktorí pre svojich spolubratov, z lásky k blížnemu, obetovali všetko. Mojžiš chcel byť vymazaný z knihy života, len aby Boh odpustil jeho ľudu (por. Ex 32, 31-32). Sv. Pavol slávnostne dosvedčuje, že by ochotne tisíckrát položil svoj život, len aby zachránil bratov (por. Rim 9, 3). Závisťlivému človeku by čosi také ani nenapadlo – to sú čnosti, ktoré sa rodia z lásky a ktoré sú najkrajšou ozdobou a hrdosťou kresťana. On by chcel nutne priviesť svojho brata k ruinám. Každý znak Božej dobroty voči blížnemu prebodáva mu srdce smútkom a ako ostrá dýka, vnútorne ho zabíja. Sme údmi Ježiša Krista, musí teda medzi nami panovať jednota a sväté puto, naše srdcia, ako učí sv. Pavol (por. Rim 12, 15), musia byť plné radosti zo šťastia blížneho a smútku kvôli jeho nešťastiu. Žiaľ, závisť preklína a zlostí sa, keď sa blížnemu darí dobre tak, akoby mu to malo priniesť úľavu v jeho smútku, ktorý pochádza z pekla.

Hriech, o ktorom hovoríme, dokázal dýkou, otravou, alebo podobnými metódami odstraňovať z trónu cisárov a kráľov. Vzbúrencom nechýbal chlieb ani nápoj, tiež mali kde bývať, k zločinu ich hnala iba závisť a snaha vyvýšiť seba. Alebo

pozrite na závisťlivého predavača, ktorý chce, aby všetci kupovali iba u neho! Ak niekto ide do iného obchodu, už ho to zlostí a bolí. Začína teda svojho konkurenta kritizovať, hovorí, že tamten má úbohý tovar a že klame na váhe. Rozpráva to ľuďom, akoby s dôverou prosil, aby to nešírili a týmto spôsobom chce ešte pevnejšie podkopať svojho rivala. Pracovník tiež nerád pazerá na to, že okrem neho prijímajú do práce ešte niekoho iného. Hospodár závidí druhému hospodárovi, svojmu susedovi, že ten má krajšiu úrodu. Keď matka počuje, že chválila pred ňou čiesi deti, hneď zlostne pridá: „Nie je to pravda, nie sú také dobré a dokonalé, ako sa vám zdá“. Ach, nemúdra žena, predsa pochvala číhosi detí neuberá prednosti tvojím deťom! Závisť rozdeľuje aj manželov.

Keď jeden z nich odíde na chvíľu z domu, s kýmsi sa rozpráva, hneď sú podozrenia a zvolávajú hromy, blesky na najnevinnejšie osoby, ktoré posudzujú z flirtovania. Tento prekliaty hriech dokáže rozdeliť medzi sebou aj bratov a sestry. Keď otec či matka jednému z detí dá čohosi viac ako druhému, tak hneď sú z toho hádky, smútok, že rodičia uprednostňujú jedno z detí. Stávajú sa prípady, že táto prekliata vášeň na celý život rozdeľuje príbuzných a privádza peklo do domov a rodín.

Tento hriech sa objavuje už u detí, ktoré neraz sa hnevajú, ak rodičia niektorému z detí preukážu väčšiu náklonnosť. Mladí ľudia sa zasa sužujú, keď vidia, že iní majú veľké úspechy a sú viac ocenení, chceli by, aby na celom svete iba oni sa blyskali múdrosťou a bystrosťou rozumu. Koľko dievčat by sa chcelo považovať za je-

diné božstvo na zemi a preto plače a sužuje sa, že iné sú bohatšie, majú krajšie šaty a viac pútajú pozornosť ako ony. Aká slepá je táto vášeň a ako neustále sužuje človeka!

Žiaľ! Stretávame ju aj medzi osobami, ktoré sa chcú považovať za nábožné. Zvlášť ženy venujú pozornosť tomu, ako sa ktorá sponedá, ako sa modlí a potom kritizujú, ohovárajú a posudzujú z klamstva. Často aj chudobní sa nadávajú, ak niektorý z nich dostane väčšiu almužnu a navzájom si kvôli tomu ubližujú. Ošklivá závisť sa vrhá na duchovné i materiálne dobré blížneho.

Povedali sme, že táto vášeň je znakom obmedzených myslí. Nie je divné, že každý sa s ňou ukrýva a svoju nelásku k blížnemu maskuje rôznym predstieraním. Ak niekto hovorí pred nami dobre o blížnom, tak mlčíme, lebo nás to zarmucuje. Ak treba niečo o tom chválenom človeku povedať, robíme to chladne a ľahostajne. U závisťlivého človeka, bratia moji, niet lásky. Sv. Pavol hovorí: „Radujte sa s radujúcimi a plačte s plačúcimi“ (Rim 12, 15). Závisťlivý človek žije v sebe skôr opačné city. Tento hriech je pritom veľmi nebezpečný, lebo často sa ukrýva pod plášťom čnosti a priateľstva. Podobá sa ukrývajúcemu sa v lístí levovi či hadovi, ktorý sa nečakane na vás vrhne a hryzie. To je strašná epidémia, ktorá neušetrí nikoho. Dokonca v rodinách vyvoláva nezhody a hádky.

Koľko zlosti má v sebe tento hriech, jasnejšie vám ukážem na príklade. Sv. Vincent Fererský hovorí, ako sa isté knieža dozvedelo, že v jeho meste žijú dvaja zvláštni ľudia – jeden z nich bol lakomec a druhý závisťlivec. Knieža

Ilustračná snímka: Martin Magda

ich prikázal zavolať k sebe a povedal, že urobí pre nich všetko, o čokoľvek ho poprosia, avšak pod tou podmienkou, že ten, ktorý prvý vysloví prosbu, dostane iba polovicu toho, čo druhý.

Táto podmienka veľmi znepokojila obidvoch pánov. Lakomec chcel veľmi dostať peniaze, ale hovoril si: „Ak predložím svoju prosbu ako prvý, tak dostanem i ba polovicu, čo tamten“. Závistlivec chcel tiež prosiť, ale sa bál, že druhý dostane o polovicu viac ako on. Čas plynul a žiadne z nich nepredložil žiadnu prosbu, lebo jedného zdržiavala lakomosť, druhého závišť. Knieža nechcel dlho čakať, prikázal, aby svoju prosbu vyslovil najprv závistlivec. A viete, čo tento vykrikol, unesený hrozným zúfalstvom? „Kedže vaša kniežacia milosť slúbila, že urobí všetko, o čo poprosíme, chcem, aby mi vylúpili jedno oko“. Lebo si myslel, že aspoň s jedným okom uvidí, ako tamtomu vylúpia obidve oči. A sv. Vincent dodáva, že nikdy nevidel rovnako zlostinú vašeň ako závišť. Či to nebola ona, ktorá uvrh-

la do ľavej jamy úbohého Daniela (por. Dan 6, 4)?

A ako veľmi je tento hriech rozšírený vo svete! Preniká všetkých a všetko. A predsa ho ľudia nechcú v sebe vidieť a tým viac, nechcú sa z neho polepšiť.

Aby sme sa pokorili, vyspovedali a napravili, nutne treba najprv hriech poznať. Závišť zaslepuje: preto človek, ktorý podlieha tejto vášni, stáva sa zatvrdnutý a veľmi zriedkavo sa obracia. Priznáva, že každý hriech zaslepuje človeka. Ale zriedka ktorý ho obklopuje takou hustou hmlou a prepúšťa do duše tak málo svetla, ako to robí závišť. Správne radí Pánov mudrc, aby sme nenadväzovali kontakty so závistlivými ľuďmi, lebo oni sú pozbavení rozvážnosti: Nejedávaj chlieb u závistlivého (človeka) a nežiadaj si jeho lahôdok! Lebo ako zmýšľa v duši, taký je. „Jedz a pi!“ , vraví ti, ale jeho srdce ti nežičí! (Prís 23, 6-7).

Úbohý závistlivec! On si nahovára, že jeho hriech je ničím, že mu neprináša hanbu pred svetom,

ako iným krádež, rúhanie či cudzoložstvo. Zdá sa mu, že je to drobnosť, za ktorú možno ľahko získať odpustenie. Nemyslí na to, že tento hriech vysušuje šlachetnejšiu čiastku človeka a vlieva do duše vražedný jed, ktorý zahubil Kaina. Hoci tento bratovrah pocítoval strašné výčitky svedomia, hoci krv Ábela volala o pomstu do neba, tak predsa závišť ho tak veľmi zaslepila, že napriek všetkému sa neobrátil a úboho zahynul.

Pozrite na farizejov, ktorí sa dožadujú smrti Ježiša Krista! Či sa obrátili, keď videli zázraky Spasiteľa? Nie! Zomierali vo svojich hriechoch! Sv. Bazil hovorí, že závistlivý človek je strašným netvorom, ktorý za dobro odpláca zlom. Tento hriech sťahuje do čoraz hlbšej priepasti, vzdaluje od Boha, zaslepuje a zatvrdzuje čoraz viac, preto obrátenie závistlivého je každým dňom ťažšie.

Keď Mojžišova sestra šomrala proti svojmu bratovi, vyvolenému sluhovi Božiemu a vodcovi izraelského národa, Boh sa jej za trest

ilustračná snímka: Martin Magda

dotkol malomocenstvom (por. Nm 12). Prečo Boh potrestal závistlivú sestru Mojžiša vlastne touto chorobou? Lebo medzi záviťou a malomocenstvom jestvuje veľká podobnosť. Ako malomocenstvo ničí celé telo človeka, tak záviť kazí všetky sily duše. Malomocenstvo spočíva v nákaze krvi a často spôsobuje smrť. Podobne záviť – ona je duchovným vredom, ktorý preniká človeka až do špičky kosti. Ťažko je teda vyliečiť človeka z tejto choroby. Kore, Datan a Abiron závideli Mojžišovi poctu a hovorili: „Či nie sme mu rovní? Prečo nemôžeme obetovať Pánu Bohu kadidlo tak ako on?“ Nepomohli žiadne vyjednávania. Títo vzbúrenci chceli byť rovní Mojžišovi a Áronovi. Boh ich za to ťažko potrestal, lebo vo chvíli, keď chceli uspokojiť svoju prehnanú ambíciu, zem sa roztvorila pod ich nohami a pohltila ich zaživa.

Ako je ťažko povstať z tohto hriechu, keď sa navlečie do duše! Vidíme, že hnev a záviť trvajú mesiace, roky, neraz celý život. Niekeď takíto ľudia predstierajú priateľ-

stvo, ale v skutočnosti by najradšej nikdy nevideli svojho protivníka. Vyhýbajú sa mu, držia sa od neho ďaleko, radi počúvajú ohovárania, ktoré sa ho týkajú. A keď na neho narazia, otvorene hovoria: „Radšej by som ho nikdy nevidel, stretnutie s týmto človekom ma sužuje, nepáči sa mi spôsob jeho života.“

Mýliš sa, priateľu! Záviť ťa zaslepuje, odstráni ju zo svojho srdca a budeš mať rád protivníka a budeš s ním žiť tak isto, ako s inými ľuďmi. Ako príklad nenávisť a záviť môže poslúžiť faraón. Nepáčilo sa mu, že Pán Boh požehnal izraelský ľud, preto zaťažoval Židov prácami. Pán Boh chcel mimoriadnymi znameniami a zázrakmi pokoriť zaslepeného a zatvrdnutého faraóna. Keď nakoniec všetci prvorození v Egypte poumierali, tak nakoniec súhlasil s prepustením ľudu z otroctva. Ale hneď lutoval tento krok a s celým vojskom sa pustil za Mojžišom a jeho ľuďmi, aby ich prenasledoval, pričom našli smrť v morských vlnách. Tak aj pyšný Šaul (pozri 1 Sam 18, 7-8)

iba zo záviť prenasledoval Dávida. (Lebo treba vidieť, že pýcha a záviť idú spolu). Za trest stratil život - sužovaný zlým duchom, siahal si na život.

Vidíte, bratia, ako veľmi sa treba báť tohto hriechu, z ktorého je tak ťažko povstať. A vtedy po akých prostriedkoch treba siahnuť? Predovšetkým treba sa priznať k vine. Žiaľ, ľudia veľmi často nepoznajú vlastnú dušu, nevidia dokonca štvrtinu svojich hriechov. Tým viac nevidia v sebe záviť, ktorú považujú, nanajvýš, za ľahký hriech proti láske. Prosme Ducha Svätého, aby nám udelil svetlo k poznaniu seba samých. Zotrvajte v pokore srdca, ktorá je veľmi dôležitým prostriedkom na poznanie seba. Ak pýcha zaslepuje, tak pokora osvetľuje tajomstvá duše. Sv. Augustín sa veľmi bál hriechnej nevedomosti a často sa k Bohu modlil: „Kiež by som poznal seba, aby som sa znenávidel.“ – „Noverim me, oderim me.“ Ach, koľko osôb, dokonca nábožných, podlieha tejto vášni a nechce sa k nej priznať!

Keby som sa spýtal nejakého dieťaťa, ktoré sa už učí katechizmus, aká je opačná čnosť k závidi, odpovedalo by mi: „Láska k blížnemu a štedrosť voči chudobným“. Akí šťastní by boli ľudia, keby sa kresťansky milovali! Tešili by sa zo šťastia a úspechu blížneho a sužovali by sa kvôli nešťastiu a porážke, ktoré blížneho stretávajú, ďakovali by Bohu, že požehnáva ich susedovi. Tak konali svätí. Pozrite, ako sa Ježiš Kristus sužoval nad ľudskou úbohosťou a ako veľmi túžil urobiť všetkých šťastnými! Opustil svojho Otca v nebi a prišiel na zem. Pre naše šťastie a spásu obetoval svoju slávu, ba dokonca život, dobrovoľne zomrel na kríži ako zločinec. Pozrite, aký súcit preukazoval chorým, s akou horlivosťou ich liečil a dvíhal na duchu. Vidí na púšti hladný zástup ľudu – je mu ich ľúto a preto urobí zázrak, aby ten zástup nakrmil (por. Mt 15, 32). Apoštolovia tiež darovali všetko, aby urobili šťastnými svojich bratov. A prví kresťania, ako veľmi sa navzájom milovali! Duch Svätý hovorí o nich, že mali jedno srdce a jednu dušu (Sk 4, 32). Nepoznali závišť. Svätí Pánovi ochotne kládli pre spásu bratov svoj život. Preto opustili majetok, alebo ho rozdelili medzi chudobných a trpiacich. A keď už nič nemali, sami seba predávali do otroctva, aby z otroctva vykúpili zajatcov. Zem by sa stala rajom, keby medzi ľuďmi panovala čnosť Božej lásky. Ľudia by sa tešili zo šťastia svojho suseda, z jeho slávy a spoločne by trpeli jeho núdzu, smútok a súženia.

Nepripúšťajme do svojich srdiec prekliaty hriech závidi, lebo keby zapustil v nás korene, stali by sme sa veľmi nešťastní. Keď

ilustračná snímka: Martin Magda

nám pekelný duch ponúka závidlivé myšlienky, bojujme proti nim a preukazujme blížnemu priateľstvo, nesprávajme sa voči nemu ľahostajne a chladne. Dokonca opačne, ochotne mu preukážme nejakú službu. Ak by sa nám jeho skutky zdali zlé, tak si pomyslime, že pravdepodobne nemáme pravdu. Okrem toho pamätajme, že Boh nás nebude súdiť za cudzie veci, iba za naše vlastné hriechy. Komusi sa vodí lepšie a tým sa rodí v našom srdci závišť: okamžite si spomeňme, že dobrý kresťan musí ďakovať Bohu za dobrodenia, ktoré On zosiela na jeho brata. Keby nás prenikala závišť pri pohľade na človeka, ktorý je čnostnejší a nábožnejší, ako sme my, pomyslime si: „Vďaka Bohu,

že sú na svete ľudia, ktorí dávajú Stvoriteľovi zadostučinenie za moje zneváženia.“

Končím, bratia, pričom opakujem, že ak sa chceme zbaviť závidi, musíme priať dobro blížnemu, tešiť sa z jeho šťastia a sužovať sa z jeho nešťastia. Totiž sv. Ján, apoštol hovorí: „Ak niekto povie: Milujem Boha a nenávidí svojho brata, je luhár. Veď kto nemiluje brata, ktorého vidí, nemôže milovať Boha, ktorého nevidí“ (1 Jn 4, 20). Pozrime sa na skvelý vzor, ktorým je pre nás Ježiš Kristus. Keď nás chcel vyliečiť z prekliateho hriechu závidi, zomrel za svojich nepriateľov - zomrel, aby nás, hriešnikov, urobil šťastnými. Amen

<http://www.boziemilosrdenstvo.sk/>

Imrich Degro

O rozlišovaní Božej vôle (4. časť)

Zhrnutie

Rozlišovanie je neustály zápas. Musím dávať pozor, lebo nikdy nemôžem povedať: „Tak teraz som už vo svetle“. Nikto z nás nie je úplne slobodný v tom, aby nekládol prekážky, keď k nemu hovorí Boh. Často, ak mám v sebe nejaký blok a neuvedomujem si ho, tak kladiem jedno zablokovanie na druhé a vôbec si neuvedomujem, že bránim Božej vôli, aby sa uskutočnila, aby som ju spoznal.

Je rozdiel medzi „neomylnosťou“ a „jasnosťou“. Veľakrát viem, čo mi Boh hovorí, ale nie je mi to jasné.

Príklad: Vnímam, že ma Boh volá ku kňazstvu, ale mám pred sebou veľa nejasností. Nevieť, čo to všetko odo mňa vyžaduje, čo znamená byť kňazom... Keď Boh odo mňa niečo žiada, neznamenať, že mi odkryje všetky detaily. Príklad: Boh povedal Mojžišovi „Vyvedieš môj ľud z Egypta...“ (porov. Ex 3,2- 12). Mojžiš nevedel, ako presvedčí faraóna, aké zázraky bude konať Boh, ako budú putovať po púšti... Myslím, že ak by mi mal Boh zjaviť všetky detaily, všetko, čo odo mňa chce, nezvládol by som to. Je to otázka dôvery, krok vtedy - krok do tmy, že ma Boh vedie a dá mi všetko, čo budem potrebovať.

V rozlišovaní sa môžem mýliť, môžem urobiť chybu. Často prídem vo svojom živote na križovatku: nie som si vôbec istý, ktorou cestou sa vydať. Mám síce pocit, ktorá cesta je správna, no nemám istotu. Čo mám robiť? Mám zostať na križovatke? Nemôžem tam zostať stáť. Preto si zvolím cestu, o ktorej cítim že je správna. No zároveň ostávam otvorený pre okamih, v ktorom si uvedomím, že nekráčam správne. A v okamihu, keď si uvedomím, že nekráčam správne, nesmiem pokračovať v tejto ceste, musím sa vrátiť späť.

Príklad: Ježiš je v Getsemanskej záhrade a prichádzajú vojaci, aby ho zajali. Peter vytahuje meč a odsekne jednému vojakovi ucho (porov. Jn 18,1-11). Jeho úmysel bol dobrý, urobil to z horlivosti a lásky k Ježišovi, ale nebolo to podľa Božieho plánu. V tomto okamihu bolo Petrovo rozlíšenie chybné aj napriek dobrému úmyslu i veľkej horlivosti.

Peter pri Ježišom premenení navrhuje, aby zostali na tejto hore a postavili tri stany (porov. Mt 17, 1- 9; Mk 9, 2-9; Lk 9, 28-36). Jeho rozlíšenie bolo mylné, nie podľa Božieho plánu, lebo Ježiš musel podstúpiť utrpenie, tak isto aj Peter, skôr ako vstúpi do slávy.

Ján a Jakub chcú sedieť v Božom kráľovstve po Ježišovej ľavici a pravici (porov. Mt 20, 20-23; Mk 10, 35-40). Ich rozlíšenie nebolo správne. Aj ja môžem napriek dobrým úmyslom robiť chyby. Neznepokojuj sa, keď urobíš chybu, lebo rozlišovanie je cesta.

Základný praktický postoj: Pane, dávam ti všetko právo na to, čo plánujem. Ak to nie je podľa Tvojich plánov, znič to. Ak to nie je Božia vôľa, okolnosti sa komplikujú... Dôležité je všetko odovzdať do jeho rúk a dať mu súhlas, aby to zničil, ak to nie je Jeho vôľa. Ak to zničí, nesmiem sa strachovať, ale dôverovať Mu.

Nezabúdajme: Boží hlas je neustále rušený inými hlasmi, napr. hlasom verejnej mienky, hlasom politikov, hlasom médií, hlasom rodiny či priateľov, hlasom démonov... Takže často Boží hlas nedôjde ku mne vo svojej čistej podobe. Potrebujem neustále prečisťovať tieto všetky hlasy a skrze Božie slovo (BS) rozlíšiť, čo mi Boh hovorí. Ak chcem počuť Boha, potrebujem ticho: ticho mysle a ticho tela.

4 Príklady rozlišovania

Často nerozumieme Božiemu plánu... Príklad: Prečo Ježiš musel zomrieť taký mladý? Ved' keď toľko urobil počas troch rokov, koľko by toho mohol urobiť, keby mal k dispozícii ešte nejakých 20 - 30 rokov? Nevieťme prečo a nerozumieme tomu. Alebo prečo zomierajú dobrí ľudia a zlí zostávajú? Nerozumieme tomu... lebo prečo neveriaci sa majú dobre a veriaci zle? Nerozumieme tomu... Boh nás môže viesť bez toho, aby nám vysvetľoval svoje dôvody, aby nám zjavoval celý svoj plán dopredu - skôr, ako sa stane. To, čo očakáva odo mňa, je, aby som uveril, že ma miluje a že všetko, čo robí, slúži na moje dobro, aj keď mám prejsť utrpením...

4.1 Správne rozlišovanie

Mária v Káne na svadbe (porov. Jn 2,1-5). Mária do tohto okamihu nevidela žiadny Ježišov zázrak. Dokonca sa nám zdá, že Ježiš ju akoby odmietal: „Čo s tým mám ja spoločné, som len host...“ a Mária - tu je rozlí-

šenie - povie sluhom: „Urobte, čo vám prikáže.“ Mária nevie, čo Ježiš v danom okamihu urobí, zvlášť preto, že ju odmietol, no napriek tomu nepochybovala - poznala Ho, Jeho srdce - odovzdala tento problém do Jeho rúk a čakala, nesnažila sa ho riešiť sama. Dôverovala Ježišovi, nevedela, čo urobí, ale vedela, že má veľké srdce pre ľudí.

Mária z Betánie, ktorá sa rozhodla pomazať Ježišovi nohy (porov. Mt 26, 6n). V Izraeli bolo zvykom, že muži a ženy jedli oddelene. Takže Mária išla proti kultúre a tradícii... a Ježiš namiesto toho, aby ju pokarhal, tak ju pochválil...

Peter prišiel k brehu po noci, keď nechtyl nič (porov. Lk 5, 1-11). Pre rybára to nie je nič potešujúce, keď strávi celú noc na vode a nič nechtyl. Určite bol napätý, nahnevaný, unavený. A Ježiš mu hovorí: „Peter, spust' siete na druhej strane.“ Toto bolo proti logike, lebo Peter bol rybár a vedel, kde má spustiť sieť. Vedel, kade prechádzajú ryby. O Galilejskom jazere vedel všetko, veď napokon trávil tam celý svoj život. A po neúspešnej noci mu Ježiš hovorí, aby siete spustil z pravej strany. A Peter hovorí: „Na tvoje slovo, Pane, spustím sieť.“ Akoby Mu povedal: „Ja viem, že tam nie sú žiadne ryby, ale ak chceš, tak spustím siete.“ A vieme, ako to dopadlo. A v tomto prípade Peter rozlišoval správne.

Peter krstí Kornélia proti svojmu vlastnému presvedčeniu (porov. Sk 11, 17). A keď bol pokarhaný, tak si položil otázku: „Kto som ja, aby som odporoval Duchu?“ Toto je rozlišovanie.

Iný príklad. Pavol bol na ceste so Sílasm (porov. Sk 16, 6n). Prechádzali Frýgiou a galatskou krajinou, lebo im Duch Svätý bránil

snímka: Martin Magda

evanjelizovať v Malej Ázii. Pavol nevedel prečo, veď evanjelizovať je niečo dobré a krásne... mohol aj namietť: „Veď som poslaný evanjelizovať, ako to, že mi teraz, Pane, hovoríš: „neevanjelizuj“... Duch mu hovorí, aby nehlásal slovo v Ázii, ale nezjavuje dôvody. Pavol mohol povedať: „Dobre, nebudem hlásať slovo, ale mohol si mi to povedať...“ no Božie cesty sú iné ako naše cesty. A tak cestujú ďalej (to cestovanie nebolo také ako dnes) a chcú hlásať slovo, ale Ježišov Duch im to nedovoľuje. Prišiel do Frýgie, ale nemohol nikde evanjelizovať. Prečo?

Nevieme. Jedinú možnosť, ktorú mal, bolo odovzdať sa do Božích rúk a jednoducho pokračovať v ceste. Prišli do Mýzie a chceli ísť do Bitýnie, no Duch Svätý im v tom bránil... teda boli na ceste a nemohli evanjelizovať, nebránili im v tom ľudia, ale Duch Svätý. Až nakoniec prišiel až do Troady. Tam mal Pavol videnie: stal pred ním nejaký Macedónčan a prosil ho: „Pomôž nám...“ a teraz prichádza rozlišovanie: „Bez váhania sme sa vydali na cestu...“ aký dôvod nachádza Pavol pri Duchu Svätom, aby nekázal? Nemôže položiť otázku prečo, lebo nenájdete dôvod. A je zbytočné hľadať dôvod. Boh nechce, aby tam v tejto chvíli išiel, má svoje dôvody, ktoré mu ale nezjaví.

Pavol a Sílasm išli na modlitebné stretnutie (porov. Sk 16, 16) a stretli mladú ženu - otrokyňu, ktorá mala vešteckého ducha... chodila za Pavlom a stále volala: „Toto sú služobníci najvyššieho Boha, zvestujú vám cestu k spásu.“ Na tom nie je nič zlé: dobrá reklama. Pavol bol evanjelizátor, cestoval z jedného miesta na druhé. Rozlišoval, či Boh chce, aby evanjelizoval na tomto mieste alebo na inom... a toto robila mnoho dní... ale Pavol sa nahneval, obrátil sa a povedal tomuto duchu, nie žene: „Prikazujem ti, aby si ju opustil...“ ako to mohol Pavol vedieť, že je to zlý duch a nie tá žena? Musel rozlišovať...

...keď Boh urobí zmenu v scenári....

Poznáte to, a ja tiež nie som výnimkou, že si v hlave vytvoríme určitý životný scenár, či už dlhodobejšie charakteru, týkajúci sa celého nášho života, t.j. vyrastiem, vydám či ožením sa, budem mať deti, postavím si dom, dožijem sa šťastnej staroby a budem mať vnúčence, získam dobrú prácu, ktorá mi bude prinášať naplnenie, manžel/ka ma bude nekonečne ľúbiť... alebo len taký krátkodobý scenár, ktorý sa týka napríklad len týždňa, že si v nedeľu poviem, čo chcem tento budúci týždeň urobiť a stihnúť a už od pondelka začnem šliapať na plný plyn.

Toľko k plánom. Skutočnosť je však taká, že život sa väčšinou nikdy nevyvíja podľa našich predstáv. A preto sme možno ešte v tridsaťpäťke bez vážnej známosti a slobodný/á, alebo aj opäť slobodní, naše deti stvárajú veci, ktoré nám robia bolesť, práca nám neprináša vôbec žiadne uspokojenie, niektorí sa trápia s neplodnosťou, alebo aj o dieťaťko prišli, milovaný človek vám nečakane ochorie a umrie, alebo vám diagnostikujú vážnu chorobu. Bolí nás, že to, čo sa v našom živote deje, nie je v súlade s tým, čo sme si „naplánovali“ a ešte väčšou chybou je, že sa snažíme porovnávať. Aha, tamtá rodina má život presne taký, aký som chcela ja, majú všetko to, o čom som ja snívala, dostali od života všetko... atď, atď. Ale viete čo, úprimne, taká rodina či človek neexistuje. Ak by ste sa s akýmkoľvek človekom, či rodinou dlhšie a dôvernejšie rozprávali, prišli by ste na to, že každý v živote utrpel nejaké straty a väčšinou nikomu sa všetky jeho sny a plány nesplnili.

Jedna stará múdrosť hovorí: „Ňet chyža bez križa.“ Skrátka, ak chceme pochopiť zmeny v našom životnom scenári, musíme najprv zmeniť svoje zmýšľanie a nebyť ako Izraeliti na púšti, ktorí šomrali a malomyselne vyhlasovali: „Bárs by sme boli pomreli Pánovou rukou v egypskej krajine, keď sme sedeli pri hrncoch mäsa a chleba sme sa mohli najesť dosýta. Prečo ste nás vyviedli na túto púšť? Aby ste celú izraelskú pospolitost umorili hladom?“ (Ex 16,3)

Zamýšľala som sa nad tým, že my vlastne žijeme v predstave, že keď sa modlíme k Bohu, žiadame tým, aby naše modlitby vyslyšal. Iste, je to chvályhodné modliť sa k Bohu a žiadať splnenie svojich potrieb, ale základným cieľom modlitby je bližšie sa príviniť k Bohu, obnoviť si vzťah s Bohom, úplne sa ponoriť do jeho milosrdenstva. Je to ako matrac z pamäťovej peny, ktorý sa prispôsobí vašim obrysom a je vám na ňom príjemne a pohodlne. Presne tak by to malo byť s modlitbou - prítúlime sa cez ňu k Bohu a on nás obklopi svojou dôvernou prítomnosťou.

Ježiš aj Mária nás vyzývajú, aby sme sa modlili srdcom. Známej mystičke Cataline Rivas Ježiš povedal: „Nepáči sa mi, keď ľudia len opakujú slová tajomstiev ako verklík, nerozmýšľajú nad nimi a unudene zívajú. Pred zíváním ich nič nezachráni, lebo na to idú úplne zle. Dali sme svetu toľké bohatstvo hodné rozjímania. Ľudstvo však z neho spravilo cintorín tajomstiev a vstupnú bránu do očistca. Odplatou za ich roztržitosť bude dlhšie strávený čas v očistci. Nie, nevšímam si ružence, ktoré sa ľudia

modlia z donútenia. Uvedomujem si, že ma o niečo prosia, ale sústreďa sa len na to, či sa už odmodlili päť, desať, alebo pätnásť korálikov. Keby sa všetci takto modlili posvätný ruženec, čo by zostalo z modlitby mojej Matky?“

Je pred nami obrovská úloha naučiť sa modliť srdcom. Panna Mária vo svojich posolstvách v Medžugorí neustále hovorí o potrebe modliť sa srdcom a Cataline povedala: „Každé Zdravas, ktoré vyslovíte z hĺbky svojho srdca, celou svojou dušou má väčšiu váhu, než by ste odrecitovali desať ružencov za sebou.“

A teraz opäť k zmene scenára. Keď si čítate Sväté písmo pochopíte, že celé je skrz - naskrz pretkané zmenou scenára. Či už to bol Abrahám, ktorý mal sedemdesiatpäť rokov, keď mu Boh prisľúbil dediča a že rozmnoží jeho potomstvo ako hviezdy na nebi, ale neurobil to hneď. Najprv ho spolu so Sárrou vystavil skúške nekonečného čakania a svoj sľub splnil, keď mal Abrahám sto rokov a Sárino lono bolo takmer mŕtve. Ďalej tu máme Noeho, ktorého pokladali za blázna, keď začal stavať koráb. Boh zmenil aj jeho scenár života. A čo Mojžiš? Jeho život bol jeden zvrat v scenári za druhým, najprv faraónov syn, potom pastier, potom zjavenie Boha v horiacom kre a potom vodca Izraelitov z otroctva. A ďalší významný zvrat v scenári zažil aj veľký prorok Dávid, chcel vyhrávať na harfe a pásť stáda, ale Boh urobil v jeho živote zmeny a zrazu je kráľom Izraela a Boh cez neho žehná tomuto národu. A takto by som mohla pokračovať ďalej celým Starým zákonom, kde sa až nápadne opakuje stále rovnaká verzia scenára - ča-

kať, čakať a čakať, aj keď sa zdá, že to nevedie k ničomu. A potom to príde - Boží plán sa zrazu uskutočňuje a to spôsobom, na aký by sme neboli ani len pomysleli, veci zrazu zapadnú na svoje miesto. Je to ako keď varíte pudíng. Na začiatku je to len nič nehovoriaca tekutina, miešate ju miešate, ale nič sa ne deje. Zrazu sa všetko spojí a urobí sa vynikajúca maškrtka. Takže, ak aj vám sa zdá, že Boh otáľa, že k vám akoby prestal hovoriť, že vás nepočúva, nie je to tak. Spomeňte si na čokoládový pudíng, ktorý mieša Boh pre vás.

Najväčší zvrat v scenári sa však udial v Novom zákone a bolo to vteľenie. Kto by sa bol odvážil pomyslieť si, že Boh prijme ľudskú podobu, že sa stane človekom. Pre Židov dodnes niečo nepredstaviteľné, pre Pannu Máriu realita. Iste si svoj život predstavovala inak, bola zasnúbená s Jozefom, keď ju navštívil anjel a zvestoval jej najväčší zvrat v scenári ľudstva - počne z Duha Svätého. A mohla by som pokračovať donekonečna - svätý Pavol, apoštoli, prví kresťania, svätci atď, atď.

Tak teda, keď som objasnila toľko zmien v scenároch starozákonných prorokov a svätých, uvedomila som si, že musím zmeniť spôsob, ako sa modlím. Väčšinu života som sa totiž sústreďovala na to, aby sa splnil ten môj scenár života, Pane daj, aby sa to či ono splnilo, aby to či ono vyšlo... V skutočnosti sa však treba modliť takto: „Bože, zmeň ten môj scenár a uskutočni ten svoj božský, pretože len cez neho sa bližšie priviniem k Tebe a uskutočním lepší dialóg s Tebou.“

A veru, väčšie či menšie zmeny Boh uskutočňuje v mojom ži-

snímka: Martin Magda

vote neustále. Naposledy to bolo, keď som si na začiatku roka kúpila s veľkým nadšením modlitbový denník 2017. Tento denník má byť takou pomôckou na prehĺbenie osobnej modlitby. Môžete si tam trebárs zapísať, keď vás niečo v konkrétny deň oslovilo, keď ste pocítili Božiu pomoc, osobné úvahy, osobné úmysly modlitieb, vyslyšané prosby, atď. No a výsledok?

Prešiel január a ja nemám v denníku zaznamenanú ani len čiarku. Žeby Pán Boh tak dlho nebol prítomný v mojom živote? Nie, to nie. Problém nie je v Pánu Bohu, ale vo mne. Bola som taká zahltená množstvom práce a povinností, že som sa nedokázala zastaviť a popremýšľať o tom najpotrebnejšom pre svoj život. Ale viete, čo je na tom to najvzácnejšie? Že Boh

ako milujúci Otec jednoducho urobil zmenu v scenári a zastavil ma. Skolila ma chrípka a ja som zrazu mala toľko času, že som mohla v klude premýšľať a modliť sa, už nič nebolo dôležitejšie. A vtedy som si spomenula na svoj denník. Toľko som si potrebovala do neho zapísať.

Boh robí zmeny v scenári každého jedného z nás. Je len na nás, či budeme ako farizeji a zatvoríme si pred Bohom myseľ a srdce, alebo otvoríme svoje srdce a začneme zmyšľať inak. Boh nám chce dať nový život, ktorý nebude založený ani na vyslyšaných modlitbách ani na scenároch, ktoré sme si naplánovali, ale na úprimnom vzťahu s Ním. Niet lepšie scenáristu pre náš život ako Trojjediného Boha.

Mgr. Martina Gondová

Svätý Valentín, kňaz a mučeník

Bol rímskym kňazom, ktorý sa za cisára Klaudia II. (268-270) preslávil svätosťou a neobyčajnými darmi ducha. Pre svoju obetavú dobročinnosť požíval medzi pohanmi úctu a vážnosť. Veľkou usilovnosťou prenasledovateľov kresťanstva bol obžalovaný z hanobenia štátneho náboženstva a bol uväznený. Pred miernym cisárom Klaudiom svätý Valentín tak presvedčivo hájil kresťanskú vieru, že cisár plný obdivu povedal svojim radcom: „Počúvajte, radcovia moji, ako tento muž múdro hovorí.“ Svätec usvedčil zo lži svojich nenávisníkov. Pánova múdrosť zostúpila s ním i do žalára, kde neprestával vo svojom apoštoláte slovom i skutkom, až nakoniec obrátil celý dom svojho väzniteľa ku Kristovi.

Podľa aktov mučeníkov sa svätý Valentín modlil pri vstupe do domu svojho väzniteľa Astéria: „Bože, pôvodca všetkých vecí viditeľných i neviditeľných, ktorý si pravé svetlo, osvecujúce každého človeka, vyved' obyvateľov tohto domu z tmy pohanstva a daj im svoje svetlo, aby Ťa mohli poznať.“ Táto vrúcna modlitba svätca bola zázračne vyslyšaná a celý dom na čele s väzniteľom sa obrátil. Dali sa všetci pokrstiť. Aktá mučeníkov o tom rozprávajú, že svätec svojou modlitbou vrátil zrak slepému dievčaťu žalárnikovi Asteria. Keď dievča náhle uvidelo, padol Astérius na kolená a volal ku svätcovi: „Otvor tiež moje oči, aby som poznal tvojho Boha.“ Keď pohania videli, že Astérius sa s celým svojím domom dal pokrstiť, v šialenom návale zlosti sa vrhli na Astériov dom, kde bol svätý Valentín a na smrť ho utýrali roku 269.

Rovnako ako Astérius aj my dnes volajme s dôverou ku svätému Valentínovi za seba a za naše rodiny, za našu mládež, aby sme obstáli a vytrvali vo svätom dedičstve viery našich otcov. Aby sme víťazili nad množiacimi sa nebezpečenstvami, ktoré nás chcú olúpiť o večné šťastie, ku ktorému vlastne od svojho narodenia, lepšie povedané, od svojho svätého krstu denne sa približujeme.

Svätý Valentín, kňaz a mučeník, pomáhaj nám svojou svätou modlitbou, aby sme sa všetci s Tebou raz v nebi mohli naveky tešiť.

Podbrezovský

Fatima: 99 rokov od zázraku slnka

Zázrak Slnka je zázračná udalosť, ktorú videlo okolo 100 000 ľudí dňa 13. októbra 1917 na poliach Cova da Iria neďaleko mesta Fatima v Portugalsku. Tí, ktorí sa zúčastnili, mohli vidieť niečo, čo portugalské svetské noviny mesiace zosmiešňovali ako absurdné tvrdenie troch mladých pastierov, že sa na pravé poludnie 13. októbra 1917 v Cova de Iria stane zázrak.

Podľa viacerých svedectiev sa po daždi mračná rozostúpili a slnko sa zjavilo ako nepriehľadný točiaci sa kruh na oblohe. Hovorí sa, že bolo značne menej jasné ako obvyčajne, vyžarovalo viacfarebné lúče na okolitú krajinu a jej tieň, na ľudí a okolité mraky. Potom sa hovorí, že sa Slnko hnať k Zemi cik-cakovitým pohybom, vystrašujúť prítomných, ktorí si mysleli, že je to koniec sveta. Niektorí svedkovia povedali, že ich predtým mokré šatstvo sa stalo „náhle a úplne suchým“.

Odhady počtu svedkov sa odhaľujú

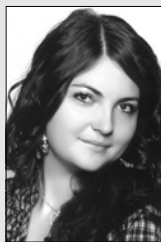

od 30 000 - 40 000 podľa Avelina de Almeidu, píšuceho pre portugalské noviny O Século, do 100 000 odhadovaných doktorom Josephom Garrettom, profesorom prírodných vied na univerzite University of Coimbra, ktorí obaja boli v tento deň prítomní.

Udalosť bola veriacimi pripísaná Panne z Fatimy, zjaveniu Požehnanej Panny Márie trom mladým pastierom v roku 1917, ako predpovedaná týmito tromi deťmi 13. júla, 19. augusta a 13. septembra 1917. Deti hlásili, že im Panna prisľúbila, že 13. októbra sa im zjaví a urobí zázrak, „aby všetci uverili“.

Podľa týchto hlásení táto udalosť trvala okolo 10 minút. Tri deti taktiež povedali, že uvideli panorámu zjavení vrátane Ježiša, Požehnanej Panny Márie a Svätého Jozefa, požehnávajúcich ľudí.

-re-

Lenka Novotná

Láska nikdy nezanikne

Číta sa na svadbách, citát z neho je často napísaný na svadobnom oznámení, dokonca býva aj súčasťou valentínok. Hymnus na lásku, ktorý napísal Svätý Pavol v Liste Korinťanom, sa stal azda najznámejším úryvkom zo Svätého Písma. Poznajú ho veriaci i neveriaci, zamilovaní i sklamaní, dospelí aj deti. Hymnus na lásku sa stal najkrajšou a zároveň najpresnejšou definíciou ľudskej lásky vôbec.

Pripomeňme si teda prvých 13 veršov z Listu Korinťanom: "Keby som hovoril ľudskými jazykmi aj anjelskými a lásky by som nemal, bol by som ako cvendžiaci kov a zunia-ci cimbal. A keby som mal dar pro-roctva a poznal všetky tajomstvá a všetku vedu a keby som mal takú silnú vieru, že by som vrchy pre-nášal a lásky by som nemal, ni-čím by som nebol. A keby som roz-dal celý svoj majetok ako almužnu a keby som obetoval svoje telo, aby som bol slávny a lásky by som ne-mal, nič by mi to neosožilo. Láska je trpezlivá, láska je dobrotivá, ne-závidí, nevypína sa, nevystatuje sa, nie je nehanebná, nie je sebecká, nerozčuľuje sa, nemyslí na zlé, ne-teší sa z neprávosti, ale raduje sa z pravdy. Všetko znáša, všetko verí, všetko dúfa, všetko vydrží. Láska nikdy nezanikne... A tak teraz ostáva viera, nádej, láska, tieto tri, no najväčšia z nich je láska" (1 Kor 13, 1-13).

Samozrejme, hymnus na lásku sa netýka len romantickej lásky, ale aj lásky v rodine, medzi blízkymi či lásky k ľuďom, ktorých máme den-nodenne vo svojom okolí. Celý hym-nus na lásku je teda veľmi univer-zálny v tom, že si ho každý môže prispôbiť podľa svojej aktuálnej situácie. Aj na pracovisku či v ško-le to predsa funguje podobne, ako spomína hymnus, napríklad: Keby som mal takú silnú vieru, že by som vrchy prenášal, ale robil by

Martin Magdon, ilustrácia snímka pred Panteonom v Ríme

som zle svojim spolužiakom či kole-gom, osočoval by som ich a podce-ňoval ich, ničím by som nebol. Ale-bo keby som rozdal celý svoj ma-jetok ako almužnu, chváliť sa pred ostatnými, ako podporujem chari-tu a pritom by som v rozhovoroch s priateľmi nepriateľsky rozprával napríklad o bezdomovcoch, nič by mi to neosožilo.

Ľudia už od počiatku túžia po láske, veď ich stvorila Láska sama. Boh ju do našich srdc ako-si prirodzene zakódoval. Lásku by sme však mohli prirovnať aj k aké-musi porcelánovému predmetu, možno vázičke, do ktorej sa ukla-dajú kvety pomoci, porozumenia či obety. Ak v živote zažijeme sklama-nie alebo niekto naruší našu dô-veru, táto porcelánová vázička po-praská, možno sa často aj rozbi-

je na malé kúsky. Ale stále tam zo-stane. Preto je niekedy ťažké, mož-no až nemožné zabudnúť na nieko-ho, kto v našom živote znamenal veľa a zrazu z neho v priebehu jed-nej chvíle odíde.

Hymnus na lásku nám síce pripo-mína, aká by láska mala byť, podľa akého vzorca by sa mala riadiť, ale v skutočnosti je dodržiavanie týchto pravidiel naozaj náročné. No, ako spomína aj List Korinťanom, lás-ka všetko znáša, všetko verí, všet-ko dúfa a všetko vydrží. Nech sa v živote objavia akékoľvek skúšky či prekážky a hoci je aj nádej čoraz menšia, láska zostane navždy.

Želám vám preto veľa lásky nie-len na Valentína, ale aj počas kaž-dého dňa v roku. Nech všetko vy-drží, nech je trpezlivá, dobrotivá a nech nikdy nezanikne.

detskú stranu pripravuje: Tomáš Magda ml.

Február pochádza z latinského slova februa, čo znamená horúčka. Súvisí to s očisťovaním tela po končiacej sa zime a taktiež s tým, že sa v tomto čase konali očistné slávnosti s cieľom predísť rôznym chorobám.

14. február je dňom zaľúbených. Je to práve kvôli spomienke na sv. Valentina, biskupa a mučeníka. V skutočnosti si cirkev v tento deň pripomína ešte jedného sv. Valentina – knaza z Rima, ktorý uzdravil slepé dievča a napriek zákazu cisára Klaudia II. sobášil snúbencov podľa cirkevných obrádov. Kvôli tomu ho potrestali a stali. Podľa tradície sa obdivujú svätci považujú za patrónov zaľúbených, snúbencov a mladomanželov.

Tento deň pripadá každý rok na 46. deň pred veľkonočnými sviatkami. Tento roku je 1. marec dňom, ktorý bude začiatkom 40-dňovej prípravy na tieto sviatky. Nedele sa do týchto štyridsiatich dní nezapočítavajú, preto je to v skutočnosti 46 dní. Škaredá streda je dňom prísneho pôstu, dňom pokánia v celej Cirkvi a definitívne ňou končí fašiangové obdobie zabavy, plesov a karnevalov. V tento deň sme všetci poznačení popolom zo spálených bahniatok, ktoré boli posvätené počas minuloročnej Kvetnej nedele. Kňaz pri tom hovorí jednu z dvoch viet, ktoré sú aj vo Svätom písme.

„Poté svojej tváre budeš jesť svoj chlieb, kým sa nevrátiš do zeme, z ktorej si bol vzatý, lebo prach si a na prach sa obrátiš.“ (Genesis 3, 19)

Kajajte sa a verite v _____! (Marek 1, 15)

Tomáš Magda ml.

[illegible]

- 26

ÚVODNÉ MOTTO:

Múdri ľudia vedia, že pravá láska dokáže čakať.

Najlepšia a najkrajšia Božia cesta je nechať si sex až do manželstva. Je potrebné pomáhať mladým, aby žili v čistote, pokiaľ prijímajú naše rady. Ale verím, že modlitbou za nich nič nepokazíme.

Je rozvod naozaj niečím zlým?

V mnohých krajinách, a žiaľ, aj na Slovensku, sa rozvádza takmer polovica manželstiev. Rozvod je skutočnosť, ktorú nemôže nik ignorovať. No Cirkev je ešte stále proti nemu, aj keď si ho mnohí vysvetľujú po svojom.

Ako je známe, Cirkev nemá žiadnu právomoc meniť to, čo prikázal Boh. Nemyslíme si, že Boh sa rozhoduje, alebo prikazuje neuvážene. Boh chce pre človeka to najlepšie. A dobre vieme, čo Boh povedal: „...čo On spojí, človek nech nerozlučuje“. Muž nikdy nesmie opustiť svoju manželku a to platí aj opačne!

Samozrejme, sú situácie, kedy už žena dlhšie nedokáže žiť s manželom pre jeho agresivitu, alebo alkoholizmus či hráčsku vášeň. Ale ani odluka, rozhodnutie nežiť viac spoločne pod jednou strechou, nezruší ich manželský zväzok. Manžel zostane vždy jej manželom a manželka vždy jeho manželkou.

Existujú taktiež prípady, keď Cirkev vyhlási manželstvo za nulitné. Inými slovami, po zvážení a zohľadnení všetkých okolností cirkevným tribunálom dôjde k rozhodnutiu, že manželstvo nikdy neexistovalo. V tomto prípade Cirkev nezruší manželský zväzok, ale len vyhlási, že manželstvo nejestvovalo. To sa nazýva nulita manželstva.

Rozvod je niečo iné. Manželia sa rozídu a môžu sa znovu civilne zosobášiť s iným partnerom, alebo s ním žiť bez civilného sobáša. Cirkev však tento nový zväzok nemôže akceptovať, pretože je v rozpore s bibliou, príručkou nášho kresťanského života.

Keď si muž berie ženu, Boh mu ju dáva, aby ju ochraňoval, miloval a bol s ňou ustavične po celý život. To isté platí o vzťahu manželky k manželovi.

Samozrejme, rozvedené páry zostávajú vždy synmi a dcérami Boha a Boh ich miluje a súcíti s nimi.

rubriku pripravuje
MUDr. Blažej Vaščák

Avšak Boh vždy robí rozdiel medzi hriechom a hriešnikom. Nenávidí hriech, ale miluje hriešnika. A pretože ho miluje, nechce, aby hrešil.

Preto rozvod manželov je vždy niečo veľmi zlé, pretože nie je to v súlade s Božím poriadkom.

ilustračná snímka: Martin Magdala

Trampoty v manželstve

110. Spoločná modlitba manželov

Niektorí si myslia, a žiaľ, aj mnohí kresťania, že modlitba je znakom slabosti, alebo poukazuje na intelektuálnu nezrelosť. Boli vychovávaní v tom, že dospieť znamená naučiť sa zvládnuť všetko vlastnými silami. Výsledkom toho je, že sa ľudia neodvážia priznať sami pred sebou, niečo ešte pred partnerom, že majú v nejakej oblasti života problémy.

Pre iných je predstava modliť sa nahlas vrcholne trápna. Určite môžeme mať pritom pocit odhalenia a zraniteľnosti, keďže modlitba je veľmi osobná a dokonca intímna činnosť, ale nemusí to byť až také ťažké.

Modliť sa spolu znamená čerpať zo zdroja múdrosti, lásky a sily, ktorý je mimo nás. A to vyvoláva skôr pocit nádeje než nejakej beznádeje. O vplyve spoločnej modlitby na ich vlastné manželstvo niektoré manželské páry povedali:

„Modlitba odstraňuje z nášho manželstva predovšetkým obavy,

odovzdávame ich Bohu a hneď sa nám obom uľaví.“

„Snažíme sa krátko pomodliť predtým, ako ideme spať, je to pre nás navzájom ako tmel.“

„Snažíme sa pravidelne modliť v nedeľu večer, a tak sa oveľa menej obávame o to, čo sme vložili do Božej priehradky na vybavenie“.

„Život je oveľa hrboľatejší keď sa spolu nemodlíme, no keď spoločne predstupujeme pred Boha, prináša to medzi nás pokoj a jednotu.“

Pravidelná spoločná modlitba nemusí byť ničím neobvyklým. Začnime sa modliť tak, ako vieme, nie, ako nevieme. Pre niektorých to môže znamenať používať modlitebnú knižku a modliť sa z nej nahlas. Iní môžu začať čítaním niekoľkých veršov zo Sv. písma tichou modlitbou jeden za druhého. Existuje veľa dobrých príručiek s veršami z Biblie na každý deň, ktoré mnohým veľmi pomáhajú. Iným sa zas bude zdať prirodzené modliť sa nahlas svojimi vlastnými slovami. Moja rada znie - začnite tak, ako vám to vyhovuje a snažte sa o jednoduchosť a úprimnosť.

Nikdy nie je príliš neskoro začať tak, ako nikdy nie je príliš zavčasu. Predkladám niekoľko návrhov, aby sa naša spoločná modlitba stala pre nás dosiahnuteľnou:

- 1. Začnime so vzdávaním vďaka Bohu - vďakyvzdávanie preorientuje naše zmýšľanie. Ak sa cítime pod tlakom, alebo príliš zaneprázdnení, to, že sa rozhodnete ďakovať, môže dramaticky zmeniť náš uhol pohľadu.

- 2. Modlime sa jeden za druhého - hlavným cieľom času, ktorý takto spolu v modlitbe strávime - je objaviť naše vzájomné potreby, alebo obavy z dňa, ktorý je pred nami a predložiť ich Bohu. Niekedy sa to bude týkať niektorého z našich detí, inokedy z našej obavy nedostatku peňazí, alebo našej neistoty z toho, čo nás v ten deň čaká. Ak má niekto z vás problémy vo vzťahu k určitej osobe, požiada toho druhého, aby sa za neho modlil, aby Boh zmenil jeho srdce a naplnil ho svojou láskou k tomuto človeku. Naša pýcha a tvrdohlavosť nám môže ľahko zabrániť utiekať sa k Bohu a žiadať ho o pomoc. No Boh chce, aby sme sa modlili za všetko, najmä za tie veci, na ktoré nemáme ľudské riešenia.

- 3. Nech vás netrápi, ak sa budete denne modliť za to isté. Ježiš nám hovorí: „Proste a dostanete! Hľadajte a nájdete! Kľopete a otvorí vám!“ (Lk11,9) Treba pokračovať v žiadaní, hľadaní, kľopaní a nikdy sa nevzdávať po prvom raze. Máme byť závislí na Božej pomoci.

- 4. Uistite sa, že sú vaše modlitby vertikálne, nie horizontálne – modlitba nie je spôsob, ako ovplyvňovať toho druhého. Modlitbu by sme nemali používať ani ako príležitosť komunikovať niečo nášmu manželovi, alebo manželke len preto, že je málo pravdepodobné, že nás preruší.

- 5. Nevzdávajme sa - je to dôležité pre tých, ktorí majú malé deti. Napr. „Modlime sa. Teraz lež pekne v postielke.“ I keď nás opakovane pri modlitbe deti vyrušia, stojť za to dať im príklad spoločnej modlitby na kolenách. Deti rýchlo vyrastú a spoločná modlitba im bude čoraz viac ľahšia a príťažlivá.

• 6. Majme na mysli Božie prísluby - čím lepšie sa zoznamujeme s Božími príslubmi v Biblii, tým väčším zdrojom povzbudenia je to pre nás. Čítaním Biblie rastieme v múdrosti jednotlivo i spoločne. Keď sa učíme aplikovať jej rady do nášho každodenného života, formuje nás to a mení naše postoje a správanie.

A práve tak ako existuje sila

v spoločnej modlitbe, existuje aj sila v spoločnom čítaní Biblie. Často sa stáva, že tých niekoľko veršov, ktoré si prečítame zo žalmov, alebo z evanjelií pred začiatkom modlitby, sa na nás v ten deň veľmi osobne vzťahuje. Boh sa nevnučuje, ale čaká, kým odpovieme na jeho priateľskú ponuku lásky.

MUDr. Blažej Vaščák

Stalo sa:

• **18. - 25. 1. 2017 bol týždeň modlitieb za jednotu kresťanov**

• 22. 1. bola v nedeľu po sv. omšiach zbierka na pomoc kresťanom po zemetrasení v Taliansku

• **24. 1. deň celodennej poklony v našej farnosti. Sviatosť bola vyložená vo Vítaze do 18.00 a v Ovčí do 17.00, zakončili sme ju Eucharistickým požehnaním**

• 2. 2. Obetovania Pána (Hromnice) 40 dní od Narodenia Pána Ježiša, pri svätých omšiach boli požehnané sviece - Hromničky

• **4. 2. v sobotu o 18.00 bolo prvé stretnutie nahlásených párov na snúbeneckú školu v katechetickú miestnosť na fare**

• 10. 2. Pri príležitosti 25. svetového dňa chorých (11.2.) bolo v piatok pri večerných svätých omšiach vo Vítaze aj v Ovčí pomazanie chorých

Stane sa:

1. 3. Popolcovou stredou začneme 40. dňové pôstne obdobie. V tento deň je prísny pôst a zdržiavanie sa mäsitého pokrmu. Je to deň pokánia v celej katolíckej Cirkvi

• 3. 3. v piatok začnú krížové cesty v pôstnom období, v Ovčí o 16.30 a vo Vítaze o 18.00h a po nich bude sv. omša. Krížové cesty v nedeľu budú vo Vítaze o 14.30 a v Ovčí o 13.30h

• **5. 3. bude po sv. omšiach jarná zbierka na Charitu - jar**

• 10. 3. v piatok začíname deviatnik k sv. Jozefovi, ženíchovi Panny Márie, ktorého slávime 19. marca v nedeľu

• **18. 3. v sobotu bude spoločná krstná náuka, o 10.00 na fare v katechetickú miestnosť**

Martin Magda: ilustračná snímka z baziliky sv. Petra v Ríme

Prehľad bohoslužieb

		Vítaz		Ovčie	
13. 2.	Pondelok				
14. 2.	Utorok	18:00	† Valent, Mária a Ján		
15. 2.	Streda			17:00	75: Jolana Jenčová a za jej rodinu
16. 2.	Štvrtok	7:00	† František Straka, kňaz		
17. 2.	Piatok	18:00	† Štefan a Františka Novotní	17:00	za ZBP rodín prístrešia „nad záhradami“
18. 2.	Sobota	7:00	† Jozef a Helena Adamkovičovi		
19. 2.	7. nedeľa cez rok - A	7:30	† Štefan, Žofia a Jozef Jenčovi	9:00	za farnosť
		10:30	† Veronika a Adolf Uliční		
20. 2.	Pondelok				
21. 2.	Utorok	18:00	za ZBP rodín prístrešia „Andrejkovičová“		
22. 2.	Streda			17:00	† Viktória Kočíková (výročná)
23. 2.	Štvrtok	7:00	† Jozef a Leo		
24. 2.	Piatok	18:00	† Monika Čechová	17:00	† Roman Halko
25. 2.	Sobota	7:00	† Ján a Jozef		
26. 2.	8. nedeľa cez rok - A	7:30	za farnosť	9:00	† Mária a Valent
		10:30	za ZBP Bohuznámej osoby		
27. 2.	Pondelok	18:00	77: Ema Uličná, Gmitrová a za jej rodinu		
28. 2.	Utorok	18:00	za ZBP rodín prístrešia „Kurucová“		
1. 3.	Popolcová streda	7:00	† Ján Džubinský	17:00	† Žofia a Jozef Ďuranovci
		18:00	za ZBP Richarda		
2. 3.	Štvrtok	7:00	za ZBP rodín prístrešia „Galdunová“		
3. 3.	Piatok	18:00	† Margíta a Mikuláš Gregovci	17:00	za ZBP rodiny Hudákovcej
4. 3.	Sobota	7:00	za ružencové bratstvo	17:00	za živých a mŕtvych členov RB
5. 3.	1. pôstna nedeľa - A	7:30	za farnosť	9:00	za ZBP rodín prístrešia „za ulicu“
		10:30	60: Pavol Jenča č. 377		
6. 3.	Pondelok				
7. 3.	Utorok	18:00	† Helena a František		
8. 3.	Streda			17:00	za ZBP Peter Tobiáš
9. 3.	Štvrtok	7:00	† Andrej a Mária Gregovci; Cyril, Ondrej a Barbora Uliční		
10. 3.	Piatok	18:00	60: Františka Grusová a za jej rodinu	17:00	† Štefan, Mikuláš a Monika Kollárovci
11. 3.	Sobota	7:00	† Jozef Ungvarský		
12. 3.	2. pôstna nedeľa - A	7:30	za farnosť	9:00	50: Terézia Farkašová
		10:30	† Žofia Uličná (výročná)		
13. 3.	Pondelok				
14. 3.	Utorok	18:00	za ZBP rodín prístrešia „za starým kostolom“		
15. 3.	Streda			17:00	za ZBP rodiny Kollárovej
16. 3.	Štvrtok	7:00	za ZBP Františky Novotnej		
17. 3.	Piatok	18:00	35: Gabriela Magdová a za jej rodinu	17:00	† Štefan a Magdaléna Humeňanskí
18. 3.	Sv. Jozefa	7:00	† Mária a Jozef		
19. 3.	3. pôstna nedeľa - A	7:30	† Mária Blizmanová (výročná)	9:00	za ZBP Jozefa a Jozefa Humeňanských
		10:30	za farnosť		

22. január 2017 - ďakovná sv. omša za 90 rokov života pani Žofie Uličnej r. Štofaničkovej

24. januára 2017 farská poklona Najsvätejšej Sviatosti Oltárnej

28. januára 2017 vyslúžil náš duchovný otec Marek sviatosť krstu po dvanástich rokoch s menom Jozef